

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra hudební výchovy

Diplomová práce

Marie Kurková

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

**Vývoj hudebního života ve městech Javorník ve Slezsku a
Vidnava po roce 1945**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma *Vývoj hudebního života ve městech Javorník ve Slezsku a Vidnava po roce 1945* vypracovala samostatně. Všechny použité zdroje jsem řádně citovala a uvedla v seznamu literatury.

V Olomouci dne

.....

Marie Kurková

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla především poděkovat paní Mgr. Gabriele Všetickové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a cenné připomínky, které mi věnovala při zpracování mé diplomové práce. Dále můj dík patří také všem, kteří mi pomohli a poskytli potřebné informace.

Obsah

Obsah	4
Úvod	6
Zhodnocení pramenů a literatury	7
1 Historie města Javorník ve Slezsku	9
1.1 Vývoj města Javorník ve Slezsku	9
1.2 Kulturní a společenský život v poválečném období v Javorníku	14
2 Historie města Vidnavy	16
2.1 Vývoj města	16
2.2 Hudební život ve Vidnavě před rokem 1945	19
2.3 Kulturní a společenský život v poválečném období ve Vidnavě	20
3 Činnost Základní umělecké školy ve Vidnavě a Javorníku ve Slezsku	22
3.1 Historie Základní umělecké školy ve Vidnavě	22
3.2 Činnost Lidové školy umění ve Vidnavě	25
3.3 Činnost Základní umělecké školy Vidnava	27
3.4 Interpretační soutěž Karla Ditterse z Dittersdorfu	30
3.5 Základní umělecká škola v Javorníku ve Slezsku	32
3.6 Historie školy	33
3.7 Činnost pobočky LŠU Vidnava v Javorníku ve Slezsku	34
3.8 Činnost Základní umělecké školy v Javorníku ve Slezsku	35
4 Hudební soubory v Javorníku ve Slezsku	38
4.1 Trubači Lesů ČR Javorník	38
4.2 Javornický pěvecký sbor	40
5 Hudební spolky a soubory ve Vidnavě	42
5.1 Pěvecký sbor Vidnavanka	42
5.2 Vidnavská dechovka	43
5.3 Hudební soubor Jindřicha Bayera	44
5.4 Alpbas' s band	45
6 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu	47
6.1 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 1993 – 2002...49	
6.2 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 2003 – 2008...54	
6.3 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 2009 – 2018...57	
6.4 Závěrečné zhodnocení festivalu	61

Závěr	62
Seznam příloh	64
Použitá literatura	65

Úvod

Cílem této diplomové práce je zmapovat a popsat vývoj hudebního života ve městech Javorník ve Slezsku a Vidnava po roce 1945. Javorník ve Slezsku a Vidnava se nacházejí v jednom z nejzazších výběžků naší republiky. Ačkoli obě města nejsou příliš velká a v minulosti prošla výraznými politickými a společenskými změnami, najdeme zde bohatou kulturní historii. Důraz je kladen zejména na osobnosti a instituce, které se nejvíce podílely na kulturním a hlavně hudebním životě v obou městech.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. První kapitola popisuje historický vývoj města Javorník ve Slezsku od jeho vzniku po současnost. V závěru kapitoly se krátce věnuji činnosti Osvětové besedy, která od padesátých let minulého století do politického převratu na konci století organizovala kulturní život ve městě. Druhá kapitola je věnována historickému vývoji Vidnavy od jejího vzniku až po současnost. Obě kapitoly mapují historické pozadí, na kterém se kulturní a hudební život vyvíjel. Třetí kapitola pojednává o vývoji a činnosti Základní umělecké školy ve Vidnavě a Základní umělecké školy v Javorníku ve Slezsku a o jejich velkém vlivu na hudební život v celém regionu. Ve čtvrté kapitole se věnuji činnosti Trubačů Lesů ČR a Javornického pěveckého sboru. V páté kapitole se zabývám činností pěveckého sboru Vidnavanka. Dále v ní pojednávám o hudebních tělesech ve Vidnavě, která však už svou činnost ukončila. Šestá kapitola je věnována Mezinárodnímu hudebnímu festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu, který je nejvýznamnější kulturní akcí konanou v našem pohraničním regionu a svým většinou určitě překračuje hranice regionu.

Obrazový materiál je pro lepší přehlednost umístěn přímo v textu. Fotografie a obrázky pomáhají dotvořit celkovou představu o vývoji kulturního a hudebního života v Javorníku ve Slezsku a ve Vidnavě.

Zhodnocení pramenů a literatury

Téma hudebního života v Javorníku ve Slezsku a ve Vidnavě nebylo dosud uceleně zpracováno v žádné publikaci. Pro svou práci jsem měla k dispozici zejména městské kroniky, publikace a brožury vydané městem nebo jednotlivými institucemi, o kterých jsem ve své práci pojednávala, regionální periodika, programní letáky atd.

Při zpracování kapitol o historickém vývoji města Javorníku ve Slezsku a Vidnavy jsem vycházela převážně z knih Rudolfa Zuberu *Jesenicko v období feudalismu do roku 1948*, která pokrývá historické období od středověku do roku 1948 a publikace Miloše Meltzera a Jindřicha Schulze *Vlastivěda šumperského okresu*, která se věnuje vývoji měst a obcí bývalého šumperského okresu od jejich vzniku do 90. let minulého století. Dále jsem měla možnost čerpat z kronik města Javorník, které jsou rozděleny do čtyř dílů. Úvodní část 1. dílu kroniky z let 1949 – 1958 retrospektivně pojednává o období vzniku města a dále retrospektivně popisuje události, které se udály od roku 1938. Další tři díly kroniky se věnují období od roku 1959 do roku 2005. První tři díly kroniky jsou uloženy ve Státním okresním archivu v Jeseníku, 4. díl kroniky z let 1992 – 2005 je přístupný na MěÚ Javorník, zápisy v kronice od roku 2005 do roku 2016 jsou vedeny v elektronické podobě v samostatných souborech pro jednotlivé roky. K historickému tématu jsou ve Státním okresním archivu ještě k dispozici archivní fondy a to tyto: fond *Archiv města Javorník, Kronika města Javorník z let 1241 – 1942*, která je psána retrospektivně, fond *Farní úřad Javorník, Farní kronika s inventářem, Javorník z let 1520; 1723 – 1997*, také psaný retrospektivně. První fond je psán německy, druhý německy a česky. Tyto fondy neobsahují informace o hudebním životě po roce 1945. Dalším zdrojem informací byla *Kronika města Vidnavy z let 1957 – 1994*, tato kronika ale nepokrývá celé období, protože od roku 1972 do roku 1985 nebyla vedena, *Kronika města Vidnavy z let 1995 – 2017*, obě městské kroniky jsou uloženy na Městském úřadě Vidnava, a *Kronika Moravské šamotové a lupkové závody, n. p. Vidnava*, ta je k dispozici ve Státním okresním archivu Jeseník.

Při mapování činnosti Základní umělecké školy ve Vidnavě jsem informace čerpala zejména z kronik školy rozdělených do pěti dílů. Kroniky pokrývají téměř celé období existence školy, jsou vedeny od roku 1975 do roku 2010. Dalšími zdroji informací byly brožury vydávané při příležitosti výročí školy, výroční zprávy školy a bulletiny s programem *Dittersovy interpretační soutěže*. V Základní umělecké škole v Javorníku není vedena žádná kronika, zde jsem tedy musela vycházet z kronik LŠU Vidnava, protože od roku 1970 do roku 1995 fungovala jako pobočka LŠU Vidnava a ze zápisů v *Kronice města Javorník*. Paní

ředitelka mi přislíbila, že budu moci nahlédnout do výročních zpráv školy a fotodokumentace, ale nakonec mě odkázala na kroniku města.

Další dvě kapitoly se věnovaly hudebním spolkům a pěveckým sborům v Javorníku a ve Vidnavě. Vycházela jsem z publikace *Vidnava historie a současnost vydané k 740. výročí vzniku města*, brožury vydané k 10. výročí působení *Javornického pěveckého sboru* a k doplnění informací jsem použila i *Kroniku LŠU Vidnava* a periodika.

Mezinárodní festival Karla Ditterse z Dittersdorfu je významnou kulturní událostí, kterou z velké části hostí právě Javorník ve Slezsku. Při mapování průběhu jednotlivých ročníků festivalu jsem čerpala z publikace *Ditters a jeho festival*, bulletinů a programních letáků, které byly vytvářeny pro každý ročník.

1 Historie města Javorník ve Slezsku

Javorník ve Slezsku je město nacházející se v Českém Slezsku blízko polských hranic. Leží v místech, kde severovýchodní svahy Rychlebských hor přecházejí do úrodné roviny Vidnavské nížiny. Nad městem se tyčí Jánský vrch, na kterém stojí stejnojmenný zámek.¹ Městem protéká potok Javorník a na městské jádro navazuje vesnická dvouřadová zástavba až téměř k hranicím s Polskem. V nynější době má Javorník asi 2 750 obyvatel.² K městu patří místní části Bílý Potok, Horní Hoštice a Travná.

1.1 Vývoj města Javorník ve Slezsku

První písemná zmínka o Javorníku je doložena r. 1291 v listině pro vidnavské fojstství, kde je zachycen stav asi o 30 let starší, protože se v ní uvádí „*Bernardova ves blízko Jawirniku*“, z čehož plyne, že Javorník byl v 60. letech 13. století dost významným sídlištěm. Velmi brzy se v dalších zprávách objevuje i zdejší hrad, který vznikl na přelomu 13. a 14. století, poprvé byl ale zachycen v historických pramenech v roce 1307, kde je připomínám kastelán hradu Richolf. Další zpráva o javornickém hradu se objevuje až v roce 1348, kdy latinsky psanou listinou Bolko II., kníže svídnický, odstoupil svůj díl na hradu „Jawirnik“ biskupu Přeclavovi z Pogarel. Roku 1373 byl zapsán prodej javornického fojstství do biskupských zemských desek v Nise. Javorník od této doby tvořil trvalou část majetku vratislavského biskupství. I charakter kostela naznačuje jeho vznik v polovině 13. století.³ Původně malá slovanská ves ležící pod hradištěm byla kolonizací rozšířena na 40 lánů, jak je uvedeno v *Liber fundationis* kolem roku 1290. V této době se místo jmenovalo Jawornik, což je odvozenina od stromu javor, ale toto původní znění bylo německými kolonisty změněno na Jawernik, a protože ve slezském dialektu se *e* před *r* úžijí v *i*, vznikla forma Jawirnik. V 16. a 17. století se objevují formy Jauernigk a Jauernig. Od 16. století začalo převládat označení města jménem hradu Johannesberg, Jánský vrch a toto jméno se užívalo až do poloviny 19. století.⁴

V roce 1428 byl Javorník i Jánský vrch obsazen a vypleněn Husity, kteří pod vedením hejtmana Hynka Kružiny pořádali výpady do okolí a odvěkli si bohatou kořist. Poté jej

¹ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum, Okresní úřad, 1993, s. 279.

² Javorník [online]. *Místopisný průvodce po České republice* [cit. 3-1-2019].

Dostupné z: < <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5080/javornik/o-obci/> >

³ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 280 - 281.

⁴ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 279 - 280.

opustili a hrad se ocitl v rozvalinách.⁵ Během episkopátu biskupa Jana Rotha se Javorník začal opět hospodářsky rozvíjet. Nejdříve začal opravovat hrad, jehož výstavba pokračovala za jeho nástupce biskupa Jana Thurza a byla ukončena r. 1509, o čemž svědčí dvě renesanční desky vytesané a zasazené do zámeckých zdí. Za Jana Thurza se také pod zámek a v jeho okolí začala těžit stříbrná a železná ruda, byla postavena huť a hamr.⁶

V roce 1549 se Javorník dočkal přiznání městských privilegií, včetně možnosti vlastních cechů, samosprávy a pořádání trhů. Z této doby se také objevuje první zmínka o zdejší škole. V roce 1576 město zasáhl veliký požár, při němž shořela velká část domů včetně fojtství. Velkou pohromou pro Javorník se stala třicetiletá válka, ve které došlo zejména v roce 1646 k vojenskému drancování.⁷ Během války byl Javorník zasažen černým morem, na který zemřelo 532 osob. Město bylo v této době nevzhledné a v pamětihodnostech Slezska Bedřicha Lucea z roku 1685 se o něm píše nelichotivě. „*Javorník se považuje konečně rovněž za městečko, ačkoliv má jen málo okras a jedině blízko ležící, pozoruhodný biskupský zámek, zvaný Jánský Vrch, spolu se sousední nádhernou honitbou mu dodávají dobrý zvuk.*“⁸

Nový rozkvět města přineslo 18. století, kdy byly v letech 1725 – 1726 postaveny kostel, fara, dřevěná škola a nová radnice, ze staré radnice se stal pivovar. Město čítalo 119 domů, pracovalo zde 7 pekařů, 4 řezníci, 9 ševců, holič, lazebník a perníkář, 68 domů mělo právo várečné. Příznivou podmínkou rozvoje bylo roku 1748 zřízení komorního ředitelství vratislavských biskupských statků pro celé Jesenicko, které přetrvalo i přes všechny další historické zvraty až do roku 1948. Tento slibný rozvoj přetrhly války o Slezsko, kdy místní obyvatelstvo pocítilo útrapy jak od pruských, tak od rakouských armád. Javorník byl odtržen od přirozeného zázemí v Horním Slezsku. Po skončení sedmileté války na biskupském zámku nad městem našel útočiště vratislavský biskup Gothard Filip Schaffgotsch, který byl zároveň i světským hodnostářem. S jeho příchodem, završeným roku 1767 přeložením zemské vlády z Vidnavy do Javorníku, se město stalo správním a kulturním střediskem celého Jesenicka. Biskup byl také velkým milovníkem hudby a na zámek přivolal mnoho hudebníků a zpěváků. Mezi nimi se hvězdou stal vídeňský rodák Karel Ditters z Dittersdorfu (1739 – 1799), autor řady komických oper a dalších skladeb.⁹

⁵ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958.* Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 12 - 13.

⁶ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848.* Ostrava: Profil, 1966, s. 282.

⁷ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu.* Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum: Okresní úřad, 1993, s. 279 - 280.

⁸ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848.* Ostrava: Profil, 1966, s. 286.

⁹ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848.* Ostrava: Profil, 1966, s. 286-287.

V této době se Javorník stále rozrůstal a v roce 1804 měly tři javornické obce celkem 419 domů a 3145 obyvatel, což bylo mnohem více než ostatní města na Jesenicku. Smrtí biskupa Schaffgotsche město ztratilo část svého lesku, ale mezitím zde vznikly 2 manufaktury, kde se vyrábělo hrubé vlněné sukno zvané haras a Javorník se stal největším výrobcem harasu v celém Slezsku. Poté však přišel roku 1825 další velký požár, který zničil 104 domů, radnici, část farního kostela a také největší textilní manufaktury, založené roku 1760.¹⁰

Po roce 1830 byly vybudovány nové silnice a Javorník tak získal lepší spojení s okolím. Toto zlepšení dopravy dopomohlo k ustavení poštovního úřadu roku 1841. O výstavbu města se po roce 1839 významně zasloužil zejména starosta Jan Krischker stavbou mostů, dlážděním ulic a osvětlením města. Bohužel i přesto klesal počet městského obyvatelstva, protože chyběly zdroje obživy. Výrobní krize v plátenictví a soukenictví zasáhla i široké okolí Javorníku.¹¹ Toto vše nakonec vedlo ke vzbouření místních i okolních přadláků roku 1847 a předznamenalo tak rok 1848. S pádem feudalismu ztratil Javorník zemský soud, který v roce 1784 nahradil bývalou zemskou vládu a přestal být hlavním správním střediskem pro celé Jesenicko. Ani průmysl se v Javorníku nerozvinul, i když se v okolí ještě po roce 1848 dolovaly arzenová, olověná i stříbrná ruda. Od roku 1897 byl také Javorník spojen s okolním světem lokální železnicí a vznikaly zde menší živnosti a podniky, ale většinou sloužily pouze potřebám města a okolí.¹²

V roce 1901 se podařilo v Javorníku vybudovat vodovod a v roce 1907 plynárnu. Po skončení první světové války připadl Javorník k Československé republice a ocitl se v nejzazším severozápadním cípu Slezska, ve výběžku obklopeném ze tří stran územím Německa a po roce 1945 Polska. V roce 1922 byly spojeny obce Javorník město a Javorník Ves v jednu obec.¹³ Za první republiky se zdejší obyvatelstvo politicky přiklonilo do značné míry k německé křesťanskosociální straně, časem zde ale nakonec téměř jednoznačně zvítězili přívrženci K. Henleina. Javornický výběžek se stal jako jeden z prvních součástí pozdější

¹⁰ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum: Okresní úřad, 1993, s. 280.

¹¹ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 292.

¹² MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum: Okresní úřad, 1993, s. 281.

¹³ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 8.

župy Sudety. Tato změna i přes počáteční naděje a sliby zdejšímu obyvatelstvu nic dobrého nepřinesla. Sovětská vojska se do Javorníku dostala 8. května 1945.¹⁴



Obr. č. 1: Javornické náměstí v roce 1900.¹⁵

Majetek vřatslavského arcibiskupství byl po roce 1948 zkonfiskován a Komorní ředitelství arcibiskupských statků se ocitlo v likvidaci. Na tradici arcibiskupského lesního úřadu navázalo roku 1946 ředitelství státních lesů, které do budovy Komorního ředitelství 1. ledna 1949 přesídlilo.¹⁶ V Javorníku nezůstal žádný větší podnik ani výroba. Nakonec zde byl vybudován elektrotechnický závod bývalého národního podniku MEZ Postřelmov, ale nenašel v nových podmínkách uplatnění a byl zastaven. V letech 1949 – 1952 zde existovala továrna na výrobu plnicích propisovacích per Haro, později byla přejmenována na Centropen.

Javorník se zemědělsky produktivním okolím se stal v roce 1949 centrem Semenařského státního statku Osevy, jehož základem se stala půda pastvinářského družstva a konfiskovaných velkostatků. Hned v následujícím roce bylo i v Javorníku založeno Jednotné zemědělské družstvo. Od roku 1963 se Jednotné zemědělské družstvo začalo zabývat pěstováním a výrobou osiv a stalo se součástí národního podniku Oseva. Mnoho let působila ve městě pobočka oblastního a později okresního archivu. V roce 1990 se v Javorníku

¹⁴ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum: Okresní úřad, 1993, s. 281.

¹⁵ Zdroj uvádí, že rok vzniku fotografie byl převzat z razítka nebo data sdělení. Historické fotografie [online]. *Fotohistorie* [cit. 5- 1- 2019]. Dostupné z: < http://www.fotohistorie.cz/Olomoucky/Jesenik/Javornik/Javornik_-_namesti/Default.aspx >

¹⁶ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 135.

nacházelo také několik sociálních a zdravotnických zařízení, bylo se zde asi 20 obchodů různého druhu, restaurace, dva menší hotely a ubytovací zařízení.¹⁷

Vývoj školství sahá již do 13. století, kdy byla první škola postavena ve vsi vedle fary. V 18. století vznikla dřevěná škola po postavení farního kostela ve městě, roku 1748 dokonce škola z kamene.¹⁸



Obr. č. 2: Budova školy.¹⁹

K německé obecné a měšťanské škole přibyla po roce 1926 česká menšinová škola. Velkou zásluhu na rozvoji školství měl řád chudých školských sester Notre Dame, který v Javorníku působil.²⁰ Po válce se školy samozřejmě staly školami českými. 6. a 7. října v roce 1946 proběhla slavnost otevření českých škol – mateřské, obecné a měšťanské. V únoru roku 1948 uspořádala poprvé měšťanská škola v Javorníku koncert „Javorník dříve a nyní“, kde zazněly skladby místních hudebníků, především K. Ditterse z Dittersdorfu a sbor měšťanské školy řízený učitelem J. Kožinou přispěl lidovými písněmi.²¹ 1. září téhož roku došlo k významné změně – z obecné školy se stala národní škola a měšťanská škola střední

¹⁷ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum: Okresní úřad, 1993, s. 282.

¹⁸ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 294.

¹⁹ Zdroj neuvádí, ze kterého roku fotografie pochází. Fotogalerie historické fotky [online]. *Zsjavornik* [cit. 23-2-2019]. Dostupné z: <<http://www.zsjavornik.cz/fotogalerie/fotky/511-historie-skoly>>

²⁰ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 294.

²¹ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 121.

školou.²² V dnešní době funguje v Javorníku plně organizovaná základní škola, dvě mateřské školy a základní umělecká škola.

1.2 Kulturní a společenský život v poválečném období v Javorníku

Do roku 1918 žilo ve městě pouze německé obyvatelstvo, po roce 1918 se zde vyskytuje také česká menšina, která do roku 1930 čítala 111 osob z 3067 obyvatel. Po odsunu německého obyvatelstva po roce 1945 bylo v městečku roku 1950 pouze 1803 obyvatel.²³ Do Javorníku a okolí se sice nastěhovaly české rodiny, nejvíce osídlenců bylo z Ostravska a Valašska, ovšem většina dosavadních hospodářských a společenských vazeb byla zpřetrhána. Přestože byl Javorník hodně daleko od důležitých kulturních center, poměrně úspěšně se zde rozvíjel kulturní i sportovní život. S přílivem českého obyvatelstva vznikla v roce 1945 v Javorníku *Česká hudba*²⁴ pod vedením kapelníka Jana Šprni, kterou tvořila dechová a smyčcová kapela čítající celkem 18 mužů.²⁵ V roce 1947 byla založena *Divadelní ochotnická scéna Tyl*, první hrou, kterou tato scéna sehrála, byla divadelní hra Františka Sokola-Tůmy *Gorali* v tělocvičně obecné školy. Mimo této místní scény v dalších letech navštěvovali Javorník se svými představeními také herci Olomouckého oblastního divadla, kteří se hráli ve zdejší sokolovně například Gogolovu hru *Ženitba*, veselohru *Milostná bláznovství*, *Noc na Karlštejně*, hru se zpěvy *Lazebník sevillský* a další.²⁶

V roce 1949 bylo založeno Kulturní družstvo, jehož úkolem bylo zřízení osvětového domu, v kronice města Javorník se v dalších zápisech objevuje pod názvem *Osvětová beseda*, která měla za úkol plánovat a organizovat kulturní akce ve městě. Od téhož roku zde fungovalo i kino, kde bylo každou neděli promítáno filmové představení pro děti.²⁷

V padesátých letech se také pořádaly často koncerty, v dubnu roku 1950 to byl koncert Brněnského kvarteta, v roce 1952 vystoupil virtuos prof. Florián Šmíd hrající na neobvyklý hudební nástroj ze 17. – 18. století violu d'amour. Tento hudební večer obohatili i učitelé z měšťanské hudební školy z Jeseníku, kteří zahráli několik skladeb na klavír a lesní roh.

²² *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 120 - 126.

²³ O Javorníku [online]. *Městské kulturní zařízení Javorník* [cit. 6-1-2019].

Dostupné z: < <https://www.kulturnidumjavornik.cz/index.php/o-javorniku> >

²⁴ Bohužel v žádných dostupných zdrojích se mi nepodařilo zjistit nic bližšího o činnosti souboru.

²⁵ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 59.

²⁶ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 102-115.

²⁷ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 137.

Javorník navštívili i rozhlasoví umělci s vystoupením *Večer jen pro vás*, před javornickým publikem vystoupili O. Kovář, J. Šejbalová, E. Kohout, F. Filipovský.²⁸ V dalších letech uspořádala Osvětová beseda ještě mnoho koncertů, jedním z nejzajímavějších byl koncert bulharského houslisty Christa Stojeva v roce 1953 a na rok 1956 se podařilo nasmlouvat s *Moravskou filharmonií Olomouc* devět abonentních koncertů.²⁹ Osvětová beseda pokračovala ve své práci podobným způsobem i v dalších desetiletích. Rok 1960 byl důležitým mezníkem v kulturním životě města, protože se podařilo po dvou letech slavnostně otevřít nový Kulturní dům. Dodnes v něm sídlí *Městské kulturní středisko* zajišťující organizaci a pořádání kulturních akcí, které po změně politických poměrů nahradilo Osvětovou besedu.³⁰



Obr. č. 3: Kulturní dům v Javorníku.³¹

²⁸ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 101.

²⁹ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 277.

³⁰ *Kronika města Javorník – 2. díl z let 1959 – 1981*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 24.

³¹ Zdroj neuvádí datum vzniku fotografie. O nás [online]. *Městské kulturní zařízení Javorník* [cit. 2-6-2019]. Dostupné z: < <https://www.kulturnidumjavornik.cz/index.php/o-nas> >

2 Historie města Vidnava

Město Vidnava leží na okraji Vidnavské nížiny, která se lidově nazývá Slezská Haná, těsně u hranic s Polskem severně od Rychlebských hor a Žulovské pahorkatiny. Městem protéká řeka Vidnávka. K Vidnavě bylo dříve připojeno Vidnavské fojtství a osady Nová Malá Kraš, Štachlovice, Fojtova Kraš a krátké období i celá Velká Kraš. Nyní patří k Vidnavě pouze Štachlovice a Nová Malá Kraš.³² Ve městě žije v současnosti 1262 obyvatel.³³

2.1 Vývoj města Vidnava

Vidnava patří k nejstarším obydleným místům na Jesenicku. Archeologické nálezy dokazují, že jižně od obce se nacházelo v 5. století germánské sídliště. První písemná zpráva se objevuje v listině pro vidnavské fojtství z roku 1291, kde se potvrzují práva, která od vratislavského biskupa Tomáše I. dostal první vidnavský fojt a lokátor Rüdiger Heldore již v roce 1266. Vidnavský fojt dostal velké pozemky, soudní pravomoc a také další privilegia.³⁴ Listinu nelze vykládat tak, že by zmiňovaný lokátor založil město od základu, ale pravděpodobně zde existovala malá slovanská vesnice, která se rozšířila přistěhováním německých obyvatel a v šedesátých letech 13. století se stalo městem.³⁵

V té době bylo město pojmenováno po říčce Widna, což označuje čistou vodu, ve které je všechno vidět. Později němečtí kolonisté změnili „i“ ve dvouhlásku „ei“, přidali koncovku „au“ a vzniklo jméno Weidenau, které bylo používáno až do 19. století. Toto jméno se později vykládalo jako složenina z Weide a Aue, což znamená vrba a niva. Podle tohoto mylného překladu vznikl městský znak, na kterém je vyobrazena vrba.³⁶

Město mělo dříve oválný tvar s obdélníkovým náměstím uprostřed, z něhož vybíhaly hlavní ulice do okolí. Okolo města vedla ochranná zeď a příkop. Vidnava koncem 13. století byla správním centrem poměrně velkého území a také centrem řemeslnické výroby Jesenicka. Kromě řeznických, pekařských a ševcovských krámů byly na řece Vidnávce mlýny, valchovny sukna a koželužny, vyráběly se tu brousky na srpy a kosy. V roce 1428 město

³² MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum, Okresní úřad, 1993, s. 505.

³³ Vidnava [online]. *Místopisný průvodce po České republice* [cit. 28-2-2019]. Dostupné z: <<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5909/vidnava/pocet-obyvatel/>>

³⁴ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum, Okresní úřad, 1993, s. 506.

³⁵ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 425.

³⁶ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 425.

dobyli a vypálili husité. Obnova města postupovala pomalu a byla opět přerušena roku 1468, kdy město obléhala česká vojska během války, kterou vedl Jiří z Poděbrad s Vratislaví.³⁷

Vidnava se začala vzpamatovávat z válečných útrap až počátkem 16. století, ve městě se znovu začala rozvíjet řemesla, rozrůstaly se různé cechy, uprostřed města byla postavena nová radnice. Roku 1574 ale přišla další rána v podobě velkého požáru, který zničil celé jádro města mimo kostela, fary a školy. Poté se ve městě několikrát vyskytla epidemie neštovic, při kterých zemřelo mnoho dětí. Situace se zhoršila ještě více při napadení Vidnavy Švédy roku 1642, město bylo téměř úplně zpusťeno a vylidněno.³⁸ Po třicetileté válce došlo k rozkvětu Vidnavy hlavně díky plátenické výrobě, městskému pivovaru, pile a mlýnu. Bohužel v roce 1713 bylo vše zničeno dalším velkým požárem, nedotčen zůstal jen kostel, fara, škola a 5 obytných domů. Vše ostatní bylo poničeno a město bylo nuceno rozprodat majetek, aby získalo peníze na výstavbu domů. Jak špatný byl stav města zjišťujeme z karolinského katastru z roku 1722. Ten zmiňuje, že v té době se ve Vidnavě nacházelo 76 domů ve městě a 77 na předměstí, 8 pekařů, 8 řezníků, 11 ševců, 1 lázeňství, 1 perníkárství, 2 mlýny a 3 rybníky.³⁹

Do vývoje města silně zasáhly válečné události při bojích o Slezsko. Po skončení války mezi Rakouskem a Pruskem se město dostalo až na hranici rakouské monarchie, což mělo negativní vliv na jeho další rozvoj. Sídliila zde sice od roku 1742 zemská vláda a díky tomu se sem sjíždělo mnoho lidí z Jesenicka vyřizovat si své právní záležitosti, ale roku 1767 byla přemístěna do Javorníku. Rozdělení Niska způsobilo, že některá řemesla ztratila své spojení s cechy na polském území a ve Vidnavě fungoval cech lazebnický, punčochářský, barvířský a provaznický. Před rokem 1770 vznikla ve městě plátenická manufaktura na výrobu harasu.⁴⁰

V 19. století město obklopovaly hradby se dvěma branami, v roce 1843 bylo zřízeno noční osvětlení lucernami. V této době ve Vidnavě žilo asi 1600 obyvatel. Každým rokem se konaly výroční trhy a pravidelné trhy každý týden. Od roku 1832 zde sídlilo oddělení finanční stráže a o pár let později i městský lékař. Po roce 1860 začala těžba kaolinu, který se zpracovával v továrně, kam se dovážel po úzkokolejné dráze. Továrna byla postavena na konci 19. století bratry Josefem a Antonem Latzelem. Roku 1871 byla zahájena výuka na gymnáziu, které se stalo jedinou střední školou na Jesenicku. Pro jeho potřeby byl vystaven

³⁷ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 426 - 427.

³⁸ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum, Okresní úřad, 1993, s. 506.

³⁹ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 429.

⁴⁰ ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966, s. 429 – 430.

roku 1898 kostel sv. Františka z Assisi, který je v novogotickém stylu. V roce 1899 došlo k otevření teologického semináře, který byl určený pro českou část vratlavské diecéze.⁴¹



Obr. č. 4: Vidnavské gymnázium.⁴²

Konec 19. století přinesl Vidnavě propojení s Dolní Lipovou, Javorníkem a polskou Nisou v podobě železniční trati, což přispívalo k udržení dobré pozice města v rámci regionu. V tomto období zde také začal působit řád Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, které do Vidnavy roku 1868 povolal vidnavský farář P. Wache. Díky němu vznikly ve Vidnavě další školy, hlavně měšťanská a později rodinná. Tyto dvě školy i teologický seminář fungovaly ve Vidnavě až do 2. světové války, činnost gymnázia byla bohužel ukončena již v roce 1927, protože mnoho studentů muselo denně dojíždět a to jim způsobovalo obtíže. Město se tento problém pokusilo vyřešit postavením konviktu, ale během stavby došly městu finance. Rokem 1918 nastalo pro Vidnavu zcela nové období, žilo zde sice kolem 99 procent německého obyvatelstva, ale postupně se začala více prosazovat česká menšina a české úřady, v roce 1936 zde vznikla i obecná škola pro české obyvatele.⁴³ V období mezi válkami město žilo čilým kulturním životem, hrálo se zde ochotnické divadlo, v budově zámku existovalo městské muzeum, probíhalo pravidelné promítání filmů v místním kině, které bylo velmi populární v širokém okolí. Vidnavu navštěvovalo mnoho turistů ze sousedního Německa,

⁴¹ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 7 – 8.

⁴² Zdroj neuvádí, ze kterého roku fotografie pochází. Nyní v budově sídlí ZŠ. Z historie města [online]. *Město Vidnava* [cit. 26- 3- 2019]. Dostupné z: <<http://www.vidnava.cz/foto>>

⁴³ MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědné muzeum, Okresní úřad, 1993, s. 507 – 508.

takže zde fungovalo 7 hotelů, 6 hospod, 5 obchodů s potravinami a řeznictví, 3 prodejny s textilem, hokynářství, 2 cukrárny, několik holičů a kadeřníků a další živnosti.⁴⁴ Zaměstnání lidé nacházeli nejvíce v továrně, kde se zpracovával kaolín (tzv. šamotárna), v brusírnách kamene a v lomu.⁴⁵

Po roce 1945 došlo kvůli poválečným změnám a téměř kompletní výměně obyvatelstva ke zvýšení izolace města, železniční i silniční spojení, které spojovaly Vidnavu s Polskem, bylo zrušeno, malé živnosti a rolnická hospodářství byla kvůli znárodnování taktéž zlikvidována. Po roce 1948 tak nezůstala ve Vidnavě žádná významnější průmyslová výroba. Nejdéle zůstala v provozu továrna na zpracování kaolínu, kde se vyráběly šamotové cihly, které se vyvážely do celé Evropy, ale i ta v roce 1991 zanikla stejně jako oděvní podnik Moravolen, který zajišťoval práci zejména pro ženy. V padesátých letech zde vzniklo JZD, později se spojilo s JZD Velká Kraš. V roce 1956 byla založena Učňovská škola místního hospodářství, kde se vyučovalo poměrně hodně oborů například zedník, sklenář, pokrývač, kamnář, cihlář a od 60. let dále obuvník, malíř – natěrač, podlahář, ale třeba i knihař, na kterém se připravovali žáci z celé republiky. Tato škola prošla během let několika změnami, během 90. let se transformovala na Výchovný ústav pro mládež s možností vzdělávání se v oborech pro svěřence ústavu. V nynější době již ústav zanikl.⁴⁶

V roce 1960 proběhla demolice 60 opuštěných domů, místo kterých byly časem postaveny nové, ale tyto novodobé stavby narušily původní vzhled náměstí a dalších částí města. Významné pro město bylo v roce 1976 spojení Vidnavy s Velkou Kraší, díky tomu vzrostl počet obyvatel na 2397.⁴⁷ Po roce 1990 se Velká Kraš opět osamostatnila. Jak jsem již zmínila výše, v devadesátých letech ve Vidnavě zanikly téměř veškeré výrobní podniky a velmi se tak zvýšila nezaměstnanost obyvatel. V současnosti ve Vidnavě funguje Domov pro seniory, Základní škola, Mateřská škola, několik pohostinství, lékárna a pošta.

2.2 Hudební život ve Vidnavě před rokem 1945

Na konci 19. století žilo na území celého Slezska a tedy i Vidnavy téměř výhradně německé obyvatelstvo. Roku 1862 založil ředitel kůru a školy Gideon Kaps s několika dalšími příznivci zpěvu Vidnavský mužský pěvecký spolek (*Männergesangverein Weidenau*). Sbor se

⁴⁴ Sborník k 725. Výročí založení města [online]. *Historie Vidnavy* [cit. 1- 4- 2019]. Dostupné z: <http://www.soupispamatek.com/okres_jesenik/foto/vidnava/historie.htm>

⁴⁵ Sborník k 725. Výročí založení města [online]. *Historie Vidnavy* [cit. 1- 4- 2019]. Dostupné z: <http://www.soupispamatek.com/okres_jesenik/foto/vidnava/historie.htm>

⁴⁶ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 51 - 52.

⁴⁷ Sborník k 725. Výročí založení města [online]. *Historie Vidnavy* [cit. 1- 4- 2019]. Dostupné z: <http://www.soupispamatek.com/okres_jesenik/foto/vidnava/historie.htm>

zaměřil na zpěv s hudebním doprovodem i bez doprovodu. Členové se scházeli vždy v neděli. Spolek po roce svého fungování získal od svých příznivců vlastní prapor a členové nosili spolkový odznak. Mužský pěvecký spolek byl od počátku velmi aktivní, zpíval při městských oslavách, v roce 1865 se zúčastnil velkého vystoupení německého pěveckého svazu v Drážďanech, o dva roky později zase srazu pěveckých spolků v Gmundenu. Jezdili také na podobné akce do Brna, Opavy a Olomouce. Po smrti zakladatele G. Kapse činnost spolku upadla, k opětovnému povznesení hudebního života ve městě došlo díky založení gymnázia ve Vidnavě, kde se vyučoval vokální zpěv a hra na housle. V roce 1872 přišel na gymnázium P. Adalbert Weese, díky němu byly zavedeny na gymnázium každoroční koncerty. Převzal také vedení pěveckého spolku a podařilo se mu ke zpěvu přidat i instrumentální hudbu.

Na místo Weese později nastoupil výborný muzikant Ludvík Moritz pocházející z hudební rodiny z Kroměříže. Roku 1901 se stal profesorem hudby ve Vidnavě a převzal i vedení hudebního spolku. Velkým úspěchem byl koncert v roce 1904, kde studentský orchestr s dalšími hudebníky z města v hudební aule gymnázia zahrál první větu ze symfonie h moll Franze Schuberta a oratorium *Pavel* od Felixe Mendelssohna – Bartholdyho. O dva roky později u příležitosti 150. výročí narození W. A. Mozarta byla vidnavskému obecnstvu zahrána předehra k *Donu Giovannovi a symfonie g moll*. V roce 1907 Moritz nečekaně zemřel. Jeho krátké působení ve Vidnavě bylo velkým přínosem pro hudební život města.

Každoroční studentské koncerty se staly tradicí a Vidnava byla díky nim na předním místě hudebního života celého Jesenicka. Bohužel vše přerušila 1. světová válka a později zrušení gymnázia. Pěvecký spolek se v polovině dvacátých let změnil na Dělnický pěvecký spolek *Arbeitergesangverein* vedený Emilem Frankem. Po roce 1933 kvůli politickému vývoji a rozmáhajícímu se německému nacionalismu obyvatelstvo postupně ztratilo zájem o hudební činnost a během 2. světové války ustala úplně.⁴⁸

2.3 Kulturní a společenský život v poválečném období ve Vidnavě

Přestože období po skončení 2. světové války pro Vidnavu znamenalo spíše úpadek, město v padesátých až sedmdesátých letech žilo poměrně bohatým společenským a kulturním životem. Jaké konkrétní společenské a kulturní akce probíhaly přímo v poválečných letech ve Vidnavě nelze přesně doložit, protože kronika města byla vedena až od roku 1957.⁴⁹ Nově přistěhovaní obyvatelé se sdružovali v nových spolcích. Ve Vidnavě vznikla Tělovýchovná

⁴⁸ ZUBER, Rudolf: *Nástin hudebních dějin Vidnavy do r. 1945*. Vidnava: Lidová škola umění, 1983, s. 10 – 14.

⁴⁹ *Kronika města Vidnavy z let 1957 – 1994*. Městský úřad Vidnava, s. 4.

jednota, organizace hasičů, myslivců, zahrádkářů, chovatelé drobného zvířectva, včelaři, střelci, automotoklub, kynologové a divadelníci. Některé spolky fungují do dnešních dnů.⁵⁰

Důležitou roli v životě města hrála již dříve zmiňovaná *Vidnavská šamotárna*, která nejenom že zajišťovala pracovní příležitosti pro místní obyvatele, ale díky Závodnímu klubu ROH také přispívala ke kulturnímu životu. Prvním předsedou závodního klubu byl soudruh Bordovský. V roce 1950 v rámci Závodního klubu vznikl hudební kroužek dechové hudby tvořený zaměstnanci šamotárny. Kronika neuvádí počet členů dechové hudby. Vedl ho soudruh Neshyba. Z podnikových peněz byly zakoupeny hudební nástroje a členové kroužku započali nácvik. Zanedlouho poté byl založen džezový kroužek vedený soudruhem Vaškem, ten se později transformoval do tanečního orchestru. Dechová hudba hrávala nejčastěji při veřejných slavnostech a taneční orchestr byl velmi žádaný na tanečních zábavách pořádaných v celém okolí. Obě tato hudební tělesa hrávala také při různých závodních oslavách, zejména při „Dnech stavbařů,“ MDŽ a MDD.⁵¹ Při Vidnavské šamotárně vznikl také Divadelní spolek SKZ Vidnava vedený soudruhem Spustou, první představení *Vojnarka* sehráli ochotníci již v roce 1946. Divadelní ochotnický spolek se postupně rozrůstal a v šedesátých a sedmdesátých letech nacvičili jeho členové i náročnější divadelní hry a uplatňovali se i při estrádních vystoupeních, karnevalech a společenských plesech.⁵² S koncem fungování šamotárny v devadesátých letech přestává vyvíjet činnost i divadelní spolek.

V 50. letech vznikla ve Vidnavě *Osvětová beseda*, jejímž úkolem bylo podobně jako v Javorníku zajišťovat kulturní akce ve městě. Ze zápisu v kronice města z roku 1957 je zřejmé, že zejména z počátku velmi dobře naplňovala své poslání, protože se konalo 9 přednášek, 4 oslavné večery (akademie), 3 koncerty, 4 divadelní zájezdy Krajského oblastního divadla v Šumperku, 5 ochotnických divadelních představení a 12 tanečních a zábavních plesů. Největšímu zájmu se těšila ochotnická divadelní představení, nejméně navštěvovány byly i přes kvalitní program koncerty.⁵³ Osvětová beseda přestala fungovat po politickém převratu na začátku devadesátých let.

⁵⁰ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 20.

⁵¹ *Závodní kronika, Kronika Moravské šamotové a lupkové závody, n. p. Vidnava*. Státní okresní archiv Jeseník, Poštorenské keramické závody a. s., závody Vidnava, neinventarizováno, s. 107 – 108.

⁵² *Závodní kronika, Kronika Moravské šamotové a lupkové závody, n. p. Vidnava*. Státní okresní archiv Jeseník, Poštorenské keramické závody a. s., závody Vidnava, neinventarizováno, s. 122.

⁵³ *Kronika města Vidnavy z let 1957 – 1994*. Město Vidnava, s. 57.

3 Činnost Základní umělecké školy ve Vidnavě a Javorníku ve Slezsku

Základní umělecká škola byla od svého vzniku významnou součástí hudebního života ve Vidnavě a Javorníku ve Slezsku. Zajišťuje hudební, literárně-dramatickou a výtvarnou zájmovou činnost dětí. Žáci se zúčastňují kulturních akcí a soutěží pořádaných v těchto městech a obohacují tak jejich kulturní život.

3.1 Historie Základní umělecké školy ve Vidnavě

Základní umělecká škola ve Vidnavě zahájila svou činnost ve školním roce 1970/1971, pod názvem Lidová škola umění. Škola měla své učebny v budově patřící k ZDŠ Vidnava, kde se nacházela školní družina a jídelna. Tomu předcházelo dlouhé poválečné období, ve kterém zajišťovala hudební dění v obci jesenická hudební škola, která do Vidnavy vysílala od roku 1955 dva učitele, kteří zde vedli hudební kurzy. V roce 1965 byla zřízena pobočka jesenické školy, ale po pěti letech byla její činnost ukončena.⁵⁴

V květnu roku 1972 se LŠU mohla přestěhovat do nově adaptovaného zámečku, bývalého fojtství, v roce 1991 se název mění na Základní umělecká škola a v červnu roku 1992 pak škola získala čestný název Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava. Budova školy se nachází nedaleko náměstí v sousedství kostela a fary. Ke škole patřila pobočná třída v Javorníku, zde fungovala pobočka od roku 1975 do roku 1995, kdy vznikla samostatná ZUŠ Javorník, dále pak v Žulové a Černé Vodě.⁵⁵

Otevřen byl nejprve pouze hudební a výtvarný obor. Počet žáků v zakládajícím roce se mi nepodařilo zjistit, ovšem ve školní kronice se dočítáme, že již o pět let později ve školním roce 1975/1976 k 1. září činil 246, z čehož v hudebním oboru nastoupilo 200 a ve výtvarném oboru 46 žáků. Pedagogický sbor tvořilo 11 učitelů.⁵⁶

⁵⁴ Historie [online]. ZUŠ Karla Ditterse Vidnava [cit. 2- 4- 2019]. Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/historie>>

⁵⁵ Historie [online]. ZUŠ Karla Ditterse Vidnava [cit. 2- 4- 2019]. Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/historie>>

⁵⁶ *Kronika Lidové školy umění z let 1975– 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.



Obr. č. 5: Základní umělecká škola v budově bývalého fojtství.⁵⁷

Prvním ředitelem školy se stal Josef Kubiček, ve Vidnavě založil a vedl ženský pěvecký sbor *Vidnavanka* a také byl uměleckým vedoucím dětského dechového orchestru LŠU nazvaného *Pionýrská dechovka*, který byl založen v roce 1973. Počet členů není v kronice zaznamenán. Od roku 1976 vedl *Pionýrskou dechovku* výborný hudebník Zdenek Machula, o dva roky později převzal vedení dechovky Josef Šťastna.⁵⁸ Manželka ředitele školy Eva Kubičková vedla dětský pěvecký sbor, který byl původně pojmenován *Skřivánek*, ale v kronice je poté uváděn pod jménem *Vidnaváček*, ten vznikl 1. ledna 1975 a měl 36 členů.⁵⁹ Obě uskupení plnila své poslání a uskutečnila řadu akcí. Během školního roku navštěvovala různé festivaly, soutěže, koncerty a jiné akce, vyjížděla mimo region, v rámci družby navštěvovala *Pionýrská dechovka* blízké Polsko. Manželé Kubičkovi přispívali velkou měrou k bohatšímu hudebnímu dění ve Vidnavě, díky nim se konalo mnoho koncertů, na kterých účinkovali i přední umělci například profesor Karel Janeček nebo profesor Jiří Skovajsa.⁶⁰ Další významnou osobností na postu ředitele byl Jan Štědroň, který vedl školu dlouhých 19 let. Během svého působení organizoval akce, které překročily výrazným

⁵⁷ Fotogalerie [online]. ZUŠ Karla DitterseVidnava [cit. 2- 4- 2019]. Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/fotogalerie>>

⁵⁸ *Kronika Lidové školy umění z let 1975– 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Nestránkováno.

⁵⁹ *Kronika Lidové školy umění z let 1975– 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Nestránkováno.

⁶⁰ Oba profesori působili v této době na Konzervatoři v Kroměříži.

způsobem hranice regionu, mimo jiné festival pěveckých sborů nebo Dittersovu soutěž.⁶¹
Celkově vedlo uměleckou školu šest ředitelů.

Ředitelé školy:⁶²

- | | |
|-----------------------|----------------|
| • Josef Kubíček | 1970 – 1977 |
| • Jarmila Wolfová | 1977 – 1980 |
| • Marian Šram | 1980 – 1980 |
| • Jan Štědroň | 1980 – 1999 |
| • Alena Frélichová | 1999 – 2002 |
| • Mgr. Jaromír Kuchař | 2003 – doposud |



Obr. č. 6: Dětský dechový soubor LŠU.⁶³

⁶¹ *35 let Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě, nedatováno, nestránkováno.

⁶² HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 89.

⁶³ *Kronika Lidové školy umění z let 1975–1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Nestránkováno.

3.2 Činnost Lidové školy umění Vidnava

Během činnosti školy se konaly koncerty přímo v sídle LŠU v rámci předebrávek, závěrečných zkoušek, absolventských koncertů i vánočních žakovských koncertů. Mimo to vystupovali žáci hudebního oboru při různých příležitostech pořádaných městem jako byly například oslavy MDŽ, VŘSR, výročí k ukončení 2. světové války, setkání s důchodci, předávání výučních listů žákům SOU Vidnava a další. Žáci vystupovali při podobných příležitostech i v okolních obcích. Kromě dechového souboru a pěveckého sboru vzniklo v roce 1976 také smyčcové kvarteto. 10. listopadu 1978 byl založen folklorní soubor *Lidová hudba a zpěv*, měl 8 členů a vedl ho Timotej Daniel. Tento soubor roku 1988 změnil jméno na *Cimbálovou muziku LŠU*.⁶⁴ *Lidová hudba a zpěv* vystoupila poprvé hned 6. prosince téhož roku při příležitosti SČSP⁶⁵ v koncertním sále LŠU.⁶⁶ Obě hudební tělesa, pěvecký sbor ale i sólisté se zúčastňovali také soutěží a festivalů mimo region, kde se umísťovali na předních místech. Jako příklad uvádím účast na *Soutěži dechových nástrojů* v Šumperku 23. dubna 1976, kde se na 1. místě umístilo duo ve hře na lesní rohy. Na 5. festivalu dechových hudeb LŠU v Zábřehu v květnu 1976 obsadila *Pionýrská dechovka* 2. místo a také pěvecký sbor *Vidnaváček* získal pěkné 3. místo na *Zlaté lyře* v Postřelmově. Smyčcové kvarteto vyhrálo v roce 1977 okresní kolo soutěže ZUČ v Šumperku a postoupilo do krajského kola.⁶⁷ I žáci výtvarného oboru přispívali svou tvorbou k dobrému jménu školy. Často byly pořádány výstavy a žáci se zúčastňovali soutěží, na kterých dosahovali dobrých výsledků.

V průběhu činnosti LŠU se počet žáků příliš neměnil, vždy se pohyboval zhruba kolem 250 žáků a učitelský sbor se během let stabilně skládal z 10 až 12 členů jak interních, tak i externích, i když se samozřejmě personální obsazení obměňovalo. Rozšiřovala se výuka v rámci hudebního oboru, k dechovému, klavírnímu, smyčcovému a pěveckému oddělení postupně přibyla výuka hry na kytaru, akordeon, cimbál, v roce 1982 se podařilo založit taneční obor⁶⁸ a v roce 1987 nově vznikl literárně-dramatický obor.⁶⁹

⁶⁴ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 78.

⁶⁵ Svaz československo-sovětského přátelství

⁶⁶ *Kronika Lidové školy umění z let 1975– 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.

⁶⁷ *Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.

⁶⁸ *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 63.

⁶⁹ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 54.



Obr. č. 7: Pěvecký dětský sbor na soutěži v Postřelmově.⁷⁰

Také učitelé školy vyvíjeli svou vlastní uměleckou činnost. Článek napsaný k patnáctiletému výročí založení školy, potvrzuje, jak velkým byla přínosem. „*Obdivuhodná je umělecká činnost pedagogů školy. Ředitel Jan Štědroň koncertuje v rámci Severomoravského kraje a je častým hostem Čs. rozhlasu Ostrava. Výrazně se prosazuje i zpěvačka Anna Beťáková – natáčí do rozhlasu a televize. Další rozhlasové vysílání z nových*

⁷⁰Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Nestránkováno.

nahrávek LŠU Vidnava svědčí o stále vzrůstající úrovni a činnosti školy, která významně ovlivňuje kulturní život pohraniční části okresu.“⁷¹

3.3 Činnost Základní umělecké školy Vidnava

V září roku 1990 se mění název Lidové školy umění na *Základní umělecká škola Vidnava*.⁷² V tomto školním roce bylo zapsáno 346 žáků, nejvíce jich navštěvovalo hudební obor, výuku zajišťovalo 22 učitelů. Vyučovalo se hře na tyto nástroje: dechové nástroje, housle, klavír, akordeon, cimbál a kytara.⁷³ V roce 1994 přibyl ke stávajícím oborům opětovně taneční obor, který navštěvovalo 23 žáků.⁷⁴ Zvyšující se zájem o hudební, taneční i výtvarný obor dokazuje stoupající počet žáků, který v roce 1994 dosáhl 481 žáků.⁷⁵ V červnu roku 1992 byl škole udělen čestný název *Základní umělecká škola Karla Ditterse* a při této příležitosti proběhl slavnostní koncert. Od 1. ledna 1993 se ZUŠ Karla Ditterse stává právním subjektem – příspěvkovou organizací.⁷⁶

Škola stále sídlila v budově bývalého fojtství a měla pobočky v Javorníku a v Žulové a od roku 1992 nově také v Supíkovicích. Ke škole dále patřily detašované třídy v Černé Vodě, Mikulovicích a na Gymnáziu Jeseník. Hudební obor se rozšířil o výuku na bicí nástroje.⁷⁷ Od tohoto roku začala škola pořádat vysokohorské léčebné tábory na chatě Švýcárna pod Pradědem pro astmatické děti s názvem *HAD* (Hory astmatickým dětem), jejichž součástí byla hra na flétnu, brániční cviky a vycházky horskou krajinou, první pobyt proběhl od 15. do 28. června 1992.⁷⁸ Tyto léčebné pobyty navázaly na dřívější aktivitu „*Dřevěná píšťalka*“, což byl celoroční cyklus hudebně výchovných pořadů pro děti a rodiče od 5 – 8 let. Tyto pořady se zobcovou flétnou si kladly za cíl získávání hudebních základů, zpěv národních písní a snahu o obnovu domácího muzicírování. Autorem pořadů byl ředitel Jan Štědroň.⁷⁹

Škola i nadále pokračuje v započaté práci, pravidelně probíhají předebrávky, závěrečné zkoušky, adventní a vánoční koncerty v rámci školy a další. Žáci školy se zúčastňují

⁷¹ Citaci jsem použila z novinového výstřižku, založeného v kronice školy. Bohužel se mi nepodařilo zjistit, o jaké šlo periodikum. Anna Beťáková byla od roku 1985 vedoucí pěveckého sboru, který také natáčel do Čs. rozhlasu.

⁷² *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 135.

⁷³ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 136 – 140.

⁷⁴ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 181.

⁷⁵ *Kronika Lidové školy umění z let 1994 - 2000*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava.

Nestránkováno.

⁷⁶ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 171.

⁷⁷ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 165 – 169.

⁷⁸ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 164.

⁷⁹ *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 59.

okresních, oblastních a krajských kol Národních soutěží ZUŠ ve hře na dechové nástroje, soutěží a přehlídek komorních souborů. Pěvecký sbor se nadále zúčastňuje soutěže „*Zlatá lyra*“ a festivalů pěveckých sborů. Škola také pořádá výchovné koncerty, na kterých se snaží přiblížit krásu hry na hudební nástroje dětem z mateřských a základních škol z okolí. Vystoupení žáků zpestřují i další slavnostní akce pořádané městem jako byla Setkání důchodců, oslavy Dne matek, Svatováclavské trhy, Oslavy k 725. výročí Vidnavy, vítání občánků. Škola vystupuje i za hranicemi v blízkém Polsku ve Wójcicích a na Česko-polských kulturních slavnostech, kde uspořádal výstavu svých prací i výtvarný obor.⁸⁰

V brožuře vydané k 35. výročí založení školy se můžeme dočíst o úspěších žáků a souborů v soutěžích od začátku činnosti školy až do roku 2005. Jako nejvýznamnější úspěchy ZUŠ uvádím 1. místo s postupem do ústředního kola v krajském kole tanečních a estrádních souborů v roce 1992, které získal instrumentální soubor vedený Petrem Viláškem, zároveň získal Jan Zatloukal ocenění pro nejlepšího klavíristu v ústředním kole, 1. místo flétnového dua ve 2. ročníku Dittersovy soutěže v roce 1995, Stříbrné pásmo pěveckého sboru *Vidnaváček* na Národní přehlídce v Opavě v roce 1996, na 1. místě v oblastním kole soutěže ZUŠ ve hře na dechové nástroje v Hranicích na Moravě s postupem do celostátního kola se umístil Martin Sochor, 3. místo v národním kole mezinárodní soutěže Concertino Praga, které získal Patrik Haška ve hře na lesní roh v roce 2002.⁸¹

Rok 2006 se nesl ve znamení nebývalého úspěchu žáků školy v krajském kole soutěže ve hře na dechové nástroje. Této soutěže se zúčastnilo celkem 8 žáků školy a všichni se umístili na předních místech ve svých kategoriích. Mezi nejúspěšnější patřili Petr Příkryl a Jana Krajíčková, oba žáci získali 1. místo ve hře na trubku a lesní roh.⁸² Žáci školy se začali v tomto roce také zúčastňovat Okresních a Krajských přehlídek talentovaných žáků ve hře na kytaru a klavír.⁸³

Z výročních zpráv o činnosti školy se dozvídáme, že od roku 2007 probíhá výuka už jen ve dvou oborech a to hudebním a výtvarném. Největší zájem je o hru na klavír, keyboard, kytaru a zobcovou flétnu. Upadl zájem o hru na žesťové a smyčcové nástroje, i když škola

⁸⁰ *Kronika Lidové školy umění z let 2000 – 2010*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, nestránkováno.

⁸¹ *35 let Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě, nedatováno, nestránkováno.

⁸² *35 let Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě, nedatováno, nestránkováno.

⁸³ *Kronika Lidové školy umění z let 2000 – 2010*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, nestránkováno.

disponuje aprobovanými učiteli pro výuku na tyto nástroje.⁸⁴ Na škole se stále vyučuje sólový a sborový zpěv, ale bohužel od roku 2008 již na škole pěvecký sbor nefunguje, protože se výuce zpěvu věnuje pouze malé procento žáků.⁸⁵ Poklesl také celkový počet žáků. Ve školním roce 2017/2018 jich bylo 263, z toho 80 ve výtvarném oboru. Výuka probíhá nejen ve Vidnavě, ale i na pobočkách v Černé Vodě, Staré Červené Vodě, Supíkovcích, Žulové, Vápenné, Bernarticích, Skorošicích a Kobylé nad Vidnavkou.⁸⁶ Školu vede velmi svědomitě ředitel Mgr. Jaromír Kuchař, který sám započal své hudební vzdělání na LŠU Vidnava v roce jejího založení a byl jedním z prvních absolventů školy ve hře na violoncello.

Na závěr bych chtěla říci, že Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě určitě naplňuje své poslání, šíří hudební vzdělání mezi svými žáky a přispívá významně k obohacení hudebního života v našem pohraničním regionu. Důkazem toho je i fakt, že mnoho jejích žáků pokračovalo v hudebním vzdělávání na dalších uměleckých školách.



Obr. č. 8: Martin Sochor.⁸⁷

⁸⁴ Výroční zpráva Základní umělecké školy Vidnava za rok 2007/2008. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 2.

⁸⁵ *Kronika Lidové školy umění z let 2000 – 2010*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, nestránkováno.

⁸⁶ Výroční zpráva Základní umělecké školy Vidnava za rok 2017/2018. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 3.

⁸⁷ ŠAŠINKA, Jiří. *25 let Základní umělecké školy ve Vidnavě*. Jesenický týdeník, č. 46, listopad 1996, s. 1.



Obr. č. 9: Vánoční koncert.⁸⁸

3.4 Interpretační soutěž Karla Ditterse z Dittersdorfu

Další velmi důležitou akcí, kterou ZUŠ Karla Ditterse pořádá od roku 1992 je již zmiňovaná interpretační soutěž *Karel Ditters a jeho současnost* od roku 1998 nazvaná *Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus*. Tato soutěž probíhá každoročně jako doprovodná akce *Mezinárodního hudebního festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu*. Průběh nultého a prvního ročníku soutěže není v kronice školy zaznamenán, ale o druhém ročníku soutěže se již dovídáme několik bližších informací. Uskutečnil se od 5. do 6. října v roce 1995, zúčastnilo se ho 53 souborů Základních uměleckých škol a konzervatoří, které soutěžily v pěti kategoriích skupiny *a* a *b*.⁸⁹ V kategorii *a* soutěžily soubory s převahou dechových nástrojů a v kategorii *b* s převahou smyčcových nástrojů. Soutěžilo se také v sólové hře a sólovém zpěvu.⁹⁰ Porotu tvořilo pět profesorů z konzervatoří v Ostravě, Kroměříži, Brně a Štýrského Hradce. Předsedou byl docent Bernartík, děkan Pedagogické fakulty Ostravské

⁸⁸ Vánoční koncert pořádaný 12. prosince 2017. Fotogalerie [online]. ZUŠ Karla Ditterse Vidnava [cit. 29 - 4-2019]. Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/vanocni-koncerty>>

⁸⁹ *Kronika Lidové školy umění z let 1994 - 2000*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.

⁹⁰ *35 let Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě, nedatováno, nestránkováno.

univerzity. Žáci pořádající školy zaznamenali v tomto ročníku dva úspěchy. *Flétnové duo* se umístilo na 1. místě v kategorii *2a* a 3. místo získalo pěvecké duo.⁹¹

Od roku 2002 se soutěž zaměřila pouze na komorní hru, tuto změnu prosadila ředitelka Alena Frélichová, protože soutěž získávala stále větší ohlas a neustále se zvyšoval počet soutěžících. Soutěž musela být rozšířena ze dvou na tři dny. V současnosti je pořádána pro 2 až 9členné soubory ZUŠ, konzervatoří, středních hudebních škol a vysokých hudebních škol. V bulletinu 10. ročníku interpretační soutěže je uvedeno, že během 10 let trvání soutěže jí prošlo 995 žáků ZUŠ a 304 studentů konzervatoří.⁹² Od roku 2003 se stalo tradicí, že soutěž bývá zahájena koncertem výborných hudebníků, jako příklad uvádím vystoupení *Tria* ve složení Roman Mžik (housle), Alena Kuchar-Ondříšková (viola) a Lukáš Michel (klavír), které zahrálo *Sonátu e moll pro klavír a housle* od Wolfganga Amadea Mozarta, *Sonátu Es dur pro violu a klavír* od Karla Ditterse, *Koncertní etudu pro housle a violu* od Bohuslava Martinů a *Suitu pro housle, violu a klavír* od Kurta Atterberga.⁹³ Završením soutěže je vždy koncert vítězů, na kterém vystupují vítězové jednotlivých kategorií.



Obr. č. 10: Úvodní strana bulletinu soutěže z roku 2001.⁹⁴

⁹¹ *Kronika Lidové školy umění z let 1994 - 2000*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Nestránkováno.

⁹² *Bulletin 10. ročníku interpretační soutěže „Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus“*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava, 2003, nestránkováno.

⁹³ *Bulletin 20. ročníku interpretační soutěže „Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus“*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava, 2013, nestránkováno.

⁹⁴ *Bulletin 10. ročníku interpretační soutěže „Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus“*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava, 2003, nestránkováno.

Posledního ročníku soutěže v roce 2018 se zúčastnilo 26 souborů ze ZUŠ, 11 souborů z konzervatoří a 2 seskupení z vysokých škol. Porota byla opět tvořena významnými hudebními pedagogy a interprety, jedním z členů byl Vladislav Bláha, docent JAMU v Brně a pedagog Konzervatoře Brno, který společně s Vítem Spilkou účinkoval na zahajovacím koncertě.⁹⁵



Obr. č. 11: Absolutní vítěz v kategoriích konzervatoří a VŠ *Métis Trio*.⁹⁶

3.5 Základní umělecká škola v Javorníku ve Slezsku

Základní umělecká škola byla v Javorníku zřízena v roce 1995. Škola nyní sídlí v zrekonstruovaném barokním domě, původně postaveného v polovině 18. století jako letní sídlo Karla Ditterse. V budově školy můžeme nalézt nejen učebny pro hudební obor, ale i koncertní sál a speciální učebnu pro výuku na bicí. Dále se zde nachází učebny pro výtvarný a literárně-dramatický obor. Ve škole od počátku fungovaly hudební a výtvarný obor, od roku 1997 také obor literárně-dramatický, v těchto oborech se může vzdělávat až 300 žáků. Škola

⁹⁵ *Bulletin 25. ročníku interpretační soutěže „Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus“*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava, 2018, nestránkováno.

⁹⁶ Vítěz v kategoriích konzervatoří a VŠ *Métis Trio*, Markéta Dominikusová – housle, Matyáš Keller – violoncello, Markéta Sinkulová – klavír, HAMU v Praze. *Bulletin 25. ročníku interpretační soutěže „Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus“*. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse Vidnava, 2018, nestránkováno.

má odloučené pracoviště v Písečné, zde žáci mohou navštěvovat hudební a literárně-dramatický obor.⁹⁷



Obr. č. 12: Základní umělecká škola v domě K. Ditterse.⁹⁸

3.6 Historie školy

Počátky hudebního vzdělávání v Javorníku v poválečném období sahají do roku 1952. Do té doby vyučovaly hře na hudební nástroje řádové sestry z místního kláštera, což bylo v tehdejších politických poměrech nepřijatelné. Místní národní výbor a Osvětová beseda proto usilovali o zřízení pobočné třídy hudební školy v Jeseníku. Od 1. ledna 1952 začala probíhat výuka v prvním poschodí budovy bývalého hotelu Svoboda.⁹⁹ Výuku zajišťovali učitelé zdejších škol: Jan Šprňa, který byl jmenován vedoucím pobočky, dále Adolf Gabriel, Fabián Hudec, Jiří Kožina, Jaroslav Holouš a Jarmila Oralová Holoušová, Vyučovalo se hře na housle a klavír. Pobočnou třídu v počátečním roce navštěvovalo 62 žáků, 22 se věnovalo hře na housle a 40 na klavír.¹⁰⁰ V roce 1970 se javornická hudební pobočka stala pobočkou LŠU

⁹⁷ O škole [online]. *Základní umělecká škola Javorník* [cit. 24-5-2019].

Dostupné z: < <http://www.zusjavornik.cz/o-skole> >

⁹⁸ Památky [online]. *Město Javorník* [cit. 29 - 4- 2019]. Dostupné z:

< <https://www.mestojavornik.cz/mesto/pamatky/> >

⁹⁹ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 209.

¹⁰⁰ *Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958*. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, s. 209.

Vidnava a v roce 1995 došlo k osamostatnění pobočky v Javorníku pod jménem *Základní umělecká škola Javorník*.

3.7 Činnost pobočky LŠU Vidnava v Javorníku ve Slezsku

Do roku 1981 se ze zápisů v kronice LŠU Vidnava nedovídáme žádné informace o počtu žáků a učitelů vyučujících na pobočce v Javorníku. V roce 1981 byla vedoucí pobočky prof. Dalimila Kaňková vyučující hře na akordeon, dále zde hře na dechové nástroje vyučoval Václav Kronika a na klavír Drahomíra Patkáňová, kteří poskytovali hudební vzdělání 45 žákům.¹⁰¹ Hned v roce 1982 došlo ke změně v personálním obsazení vedoucí pobočky. Stala se jí Anna Beřáková. V roce 1983 ji vystřídal Daniel Timotej a v roce 1984 nastoupila jako vedoucí pobočky Eliška Stoszková.¹⁰² Žáky ve Výtvarném oboru vyučovala Věra Bártová.¹⁰³ V roce 1989 došlo k rozšíření hudebního oboru, ke stávající výuce na klavír, dechové nástroje a akordeon byla žákům nabídnuta možnost učit se hře na smyčcové a bicí nástroje. Výuku zajišťovalo pět učitelů, vedení pobočky se ujal Petr Vilášek.¹⁰⁴

V javornické pobočce byly samozřejmě stejně jako v kmenové škole ve Vidnavě organizovány třídní předebrávky, postupové zkoušky, vánoční koncerty a četná vystoupení k politickým výročím jako byly například slavnostní koncerty u příležitosti oslav VŘSR, MČSP¹⁰⁵ a výročí osvobození Československa, které se pořádaly pravidelně každým rokem.¹⁰⁶ Vybraní žáci se zúčastňovali přehlídek a soutěží, byla to například každoroční interní soutěž *Ruská a sovětská hudba* nebo interní interpretační soutěž k *Roku české hudby* probíhající přímo na pobočce.¹⁰⁷ Žáci také vyjížděli na soutěže mimo region. Pěkného úspěchu dosáhl Patrik Šnobl, který se umístil v roce 1985 na 1. místě v okresním kole celostátní soutěže LŠU dechových nástrojů a postoupil do krajského kola v Hranicích na Moravě, kde získal čestné uznání.¹⁰⁸ I na pobočce v Javorníku vznikaly malé instrumentální soubory, které vystupovaly na koncertech pořádaných školou nebo se zúčastňovaly soutěží, v kronice se však bohužel neuvádí žádné bližší informace o jejich složení ani o době vzniku.

¹⁰¹ *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 2 - 7.

¹⁰² *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 20 - 63.

¹⁰³ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 29.

¹⁰⁴ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 109.

¹⁰⁵ VŘSR – Velká říjnová revoluce, MČP – Měsíc československo – sovětského přátelství.

¹⁰⁶ *Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, nestránkováno.

¹⁰⁷ *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 42 - 53.

¹⁰⁸ *Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 78.

V roce 1994 byl v Javorníku otevřen zrekonstruovaný *Dittersův dům*, při této příležitosti proběhl slavnostní koncert, na kterém vystoupili žáci pobočky a učitelé.¹⁰⁹

3.8 Činnost Základní umělecké školy v Javorníku ve Slezsku

29. května 1995 proběhl konkurz na ředitele samostatné *Základní umělecké školy v Javorníku*, vítězem konkurzu se stal Vladimír Kohoutek, dosavadní zástupce ředitele ZUŠ *Karla Ditterse ve Vidnavě*. V září nastoupilo na školu 263 žáků, jejich výuku zajišťuje osm interních a sedm externích učitelů. Ti pokrývají výuku ve hře na klavír, zobcovou flétnu, klarinet, trubku, lesní roh, elektrické klávesové nástroje, sborový zpěv a výtvarný obor. Škola hned od počátku pořádala veřejné koncerty a výstavy výtvarného oboru.¹¹⁰ V roce 1998 byla jmenována ředitelkou Taťána Bednaříková, která vede školu do dnešních dní. Od tohoto roku se žáci školy začali aktivně podílet na programech Společnosti přátel zámku Jánský Vrch a vystupovali v krásných prostorech zámku. Také přispívali svými vystoupeními na akcích Městského úřadu Javorník jako byly například Dny Javornicka. Dále pořádali absolventské koncerty, adventní a vánoční koncerty, výchovné koncerty pro základní a mateřské školy z okolí a učitelé pořádali koncerty v místním kostele Nejsvětější Trojice.¹¹¹ O proti počátečnímu vysokému počtu žáků v prvním roce existence školy, jejich počet postupně klesal a v roce 2003 činil 207 žáků.¹¹² Rok 2004 přinesl opětovné navýšení počtu žáků díky zřízení pobočky v ZŠ Písečná, kdy školu navštěvovalo 242 žáků a výuka probíhala nejen v Dittersově domě, ale i v budově Charity a prostorách Městského kulturního střediska. Hudbu vyučovalo 14 učitelů.¹¹³

I po osamostatnění školy dosahovali žáci dobrých výsledků v soutěžích, kterých se zúčastňovali. Z mnoha úspěchů bych zmínila postup Marty Nykolyn do celostátního kola soutěže v sólovém zpěvu *Karlovarský skřivánek*¹¹⁴, v roce 2002 získali ve svých kategoriích 1. místa ve hře na housle v okresním kole ZUŠ v Jeseníku Ondřej Bareš a Klára Janošáková, do krajského kola postoupil také Tomáš Jirásek ve hře na klavír. Ve hře na zobcovou flétnu se v krajském kole umístila na 2. místě Tereza Janasová a na 3. místě Zbyněk Šebnera.¹¹⁵ Výtvarný obor prezentuje svou práci na výstavách v prostorách MěKS, Městské knihovny, Městského úřadu a sídle ZUŠ. Výtvarný obor se mezi žáky těšil velké oblibě, v roce 2006 ho

¹⁰⁹ *Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 109.

¹¹⁰ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 124 – 126.

¹¹¹ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 234 - 366.

¹¹² *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 376.

¹¹³ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 413.

¹¹⁴ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 234.

¹¹⁵ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 366.

navštěvovalo 60 žáků a vyučovali 4 učitelé. Nesmíme také zapomenout na činnost literárně-dramatického oboru. 25. listopadu 2005 byl zahájen 1. ročník divadelní přehlídky ZUŠ *Kopytem do hlavy*. V sále MěKS Javorník se představili žáci literárně-dramatického oboru ZUŠ Plumlov, Prostějov a Javorník. Návštěvníci mohli shlédnout pět představení. V tomto roce dosáhla výborného výsledku na literárním poli Bára Čmelová, která se zúčastnila celonárodní literární soutěže *Planeta Země* a se svou povídkou *Příběh o Zemi* obsadila 2. místo.¹¹⁶

Od začátku školního roku 2005/2006 se na škole vyučuje i v polském jazyce, protože škola má několik žáků z polského Paczkowa. Proto se také začaly pořádat koncerty v městské knihovně v Paczkowě, na koncertě v roce 2011 zahráli na flétny Jiří Dvořák spolu s Jitkou Melicheríkovou, na kytaru Antonín Slámka, své housle rozezněla Veronika Pazderová a na klavír zahrály Zdenka Blechtová a Karolína Michálková. Celý koncert uváděla ředitelka Taťána Bednaříková.¹¹⁷ Tento koncert se stal tradicí a probíhá každoročně. V rámci oslav 10. výročí založení školy proběhl 19. dubna další koncert učitelů v MěKS Javorník společně s výstavou prací učitelů výtvarného oboru.¹¹⁸ Do roku 2007 sídlilo v Dittersově domě zároveň se ZUŠ také Městské muzeum. Během školního roku 2007/2008 se však muzeum odstěhovalo do Městského kulturního střediska a škola mohla začít využívat celou budovu pro své účely a mohla být zrušena ostatní místa ve městě, kde se doposud učilo.¹¹⁹

Do dnešních dnů ZUŠ Javorník zdárně spolupracuje se zámek Jánský Vrch, důkazem byla kostýmovaná vánoční prohlídka zámku v roce 2009 laděná do stylu 30. let minulého století. Prohlídku doprovázely fiktivní scénky, ve kterých se mohli předvést žáci téměř všech oborů, protože se zpívalo, hrálo na hudební nástroje a dramatizovalo.¹²⁰ Celá akce měla velmi pozitivní ohlas, a tak mimo „*Vánoce na zámku*“ se další roky žáci podíleli na akcích „*...a kuchyní to vonělo*“ a „*Velikonoce na zámku*“. Žáci hudebního oboru mají také možnost ukázat své umění na celé řadě koncertů, které se pořádaly na Jánském Vrchu, v Městském kulturním středisku, v městské knihovně, v Domově seniorů, v základní i mateřské škole, v okolních obcích a přímo v sídle ZUŠ, v roce 2012 jich bylo na dvě desítky.¹²¹ V roce 2013 slavilo velký úspěch flétnové *Trio Javorník* vedené učitelem Jiřím

¹¹⁶ *Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005*. Městský úřad Javorník, s. 447.

¹¹⁷ *Úspěšný koncert v Paczkowě*. Javornický zpravodaj, č. 5, květen 2011, s. 13 - 14.

¹¹⁸ *Kronika města Javorník z roku 2006*. Městský úřad Javorník, s. 5.

¹¹⁹ *Kronika města Javorník z roku 2007*. Městský úřad Javorník, s. 11.

¹²⁰ *Kronika města Javorník z roku 2009*. Městský úřad Javorník, s. 12.

¹²¹ *Kronika města Javorník z roku 2012*. Městský úřad Javorník, nestránkováno.

Dvořákem. 7. března postoupilo z krajského kola ZUŠ a svou kvalitu potvrdilo v celostátním kole v Liberci ziskem 1. místa.¹²²

Na závěr bych chtěla podotknout, že Základní umělecká škola v Javorníku i za tak krátký čas, kdy vyvíjí svou činnost, dokazuje, že je velmi důležitým činitelem v hudebním a kulturním životě města Javorník a svými aktivitami pomáhá šířit krásu hudby mezi jeho obyvateli.



Obr. č. 13: Absolventský koncert v roce 2018.¹²³

¹²² *Kronika města Javorník z roku 2013*. Městský úřad Javorník, nestránkováno.

¹²³ Absolventský koncert na zámku Jánský Vrch. Galerie [online]. Základní umělecká škola Javorník [cit. 30 - 5-2019]. Dostupné z: <<http://www.zusjavornik.cz/galerie/absolventsky-koncert-2018>>

4 Hudební soubory v Javorníku ve Slezsku

4.1 Trubači Lesů ČR Javorník

Budova Lesů ČR v Javorníku má za sebou zajímavou historii. Dům, ve kterém nyní společnost Lesy ČR sídlí, byl postaven Josefem Steidlerem v 80. letech 18. století. Během 19. století dům několikrát změnil majitele, až ho nakonec v roce 1904 odkoupilo vratislavské biskupství a přemístilo do něj ředitelství svých statků a byt ředitele. Část budovy byla vyčleněna pro kanceláře úředníků, nechyběly ani hostinské pokoje a přepychově zařízené toalety. Okolo budovy se rozkládala velká zahrada s kašnami a okrasnými stromy. Po zabavení biskupského majetku v letech 1949 – 1950 přešly biskupské lesy včetně budovy do rukou podniku Československé státní lesy a statky.¹²⁴ Po roce 1989 převzaly dům do svého vlastnictví Lesy ČR a jejich ředitelství zde sídlí do dnešních dnů.

Soubor *Trubači Lesů ČR Javorník* na lesní rohy navazuje na tradici české lovecké hudby. V roce 1991 vznikl *Klub trubačů*, který sdružuje trubače z celé České republiky.¹²⁵ Obvykle vystupuje v tříčlenných nebo čtyřčlenných seskupeních.

Javorničtí trubači často doprovázejí svou hrou slavnostní mše. Nejčastěji se jedná o tradiční mši sv. Huberta v Travné, kde bývají pravidelnými hosty. Tradice svatohubertských mší byla obnovena na Javornicku 15. listopadu 2009 v kostele Nejsvětější Trojice v Javorníku, kterou zahájila slavnostní fanfára čtyř lesních rohů trubačů z Lesní správy Javorník.¹²⁶ Následující roky se tato mše začala konat v Travné. „*Hlavní myšlenkou slavnostní mše sv. Huberta v Travné u Javorníka ve Slezsku snad proto symbolicky byla poctivá práce pro rozvoj myslivosti, soulad s přírodou a zachování hodnot člověka hospodářického na přírodních zdrojích v současnosti, jako základ pro budoucí pokolení. Mši doprovázel dokonalý koncert trubačů LS Javorník vedený Jindřichem Výmolou, doplněný chorály spojených sborů Mgr. Štelclové a Bc. Velikovské. Úžasně znělo v akustice kostela závěrečné sólo mladé trubačky na lesní roh, jež myslivecká srdce a city pozvedla do nebeských výšin.*“¹²⁷ Trubači se samozřejmě zúčastňovali akcí a oslav pořádaných městem i okolními obcemi jako byly například v roce 2011 *Dny Javornicka*, výstava *Já jsem malý Mysliveček*, slavnostní

¹²⁴ JUNEK, Jiří. Za utajovanými krásami a zajímavostmi LS Javorník. *Silva Bohemica*. 2005, roč. 15, č. 3, s. 10.

¹²⁵ Klub trubačů [online]. *Českomoravská myslivecká jednota* [cit. 3 - 5 - 2019]. Dostupné z: <<https://www.cmmj.cz/Kluby-CMMJ/Klub-Trubacu.aspx>>

¹²⁶ *Kronika města Javorník z roku 2009*. Městský úřad Javorník, s. 17.

¹²⁷ BÍLEK, Petr Oskar. Rychlebská mše sv. Huberta mší i za jeleny. *Myslivost*. 2013, roč. 61(91), č. 12, s. 12.

odhalení pamětní desky na Borůvkové hoře a jiné.¹²⁸ Součástí jejich činnosti je i účinkování na akcích souvisejících s myslivostí – myslivecké plesy, přehlídky trofejí, výlovy rybníků atd.

Trubači z Javorníku předvádějí své umění také na různých soutěžích. V roce 2002 soubor ve složení Jindřich Výmola, Jan Haška a Patrik Haška zvítězil na soutěži v polském městečku Łądek Zdrój. Soutěž se konala při příležitosti *80 lat Lesów Państwowych*.¹²⁹ V roce 2006 se javorničtí trubači podívali do Dánska, kde se ve městě Horsens uskutečnilo historicky první Mistrovství Evropy ve hře na lesní rohy. *Spojený soubor LČR – lesních správ Javorník a Jeseník* soutěžil s 11 dalšími soubory z Rakouska, Dánska a Německa a umístil se na 7. místě.¹³⁰ Obsazení souboru se během jeho působení měnilo, dlouholetým členem a zároveň vedoucím trubačů je Jindřich Výmola, který vede soubor ve složení Zbyněk Ketner, Jan Haška a Jana Krajíčková i v současnosti.



Zleva Ing. Jan Haška, pan Jindřich Výmola a Zbyněk Ketner

Obr. č. 14: Javorničtí trubači v kostele v Kobylé nad Vidnavkou.¹³¹

¹²⁸ *Kronika města Javorník z roku 2011*. Městský úřad Javorník, nestránkováno.

¹²⁹ JUNEK, Jiří. Za utajovanými krásami a zajímavostmi LS Javorník. *Silva Bohemica*. 2005, roč. 15, č. 3, s. 10.

¹³⁰ ADÁMKOVÁ, Jana. Výprava českých trubačů do země Vikingů. *Myslivost*. 2006, roč. 54(84), č. 9., s. 5.

¹³¹ Slavili jsme 220. výročí vysvěcení kostela sv. Jáchyma v Kobylé [online]. *Stránky farností otce Miroslava* [cit. 2-6-2019]. Dostupné z: < <http://www.ruzenec.cz/view.php?cisloclanku=2008071201>>

4.2 Javornický pěvecký sbor

Javornický pěvecký sbor vznikl v roce 2009. Vedení sboru se ujala Radka Jirásková, učitelka klavíru ZUŠ Javorník. První zkouška proběhla 20. října 2009, kde se sešlo 15 žen, které se chtěly věnovat sborovému zpěvu.¹³² Zájem o sborový zpěv rostl a na prvním vystoupení sboru v červnu 2010 na Javornických dnech zpívalo celkem 24 žen. V prosinci následoval vánoční koncert v Kulturním domě. Na něm zazněly lidové písně, zlidovělé balady ze zahraničí a samozřejmě koledy.¹³³

Během působení sboru počet členek klesal až se ustálil na nynějších 15. Zkoušky se konají každé úterý v Kulturním domě v Javorníku. V repertoáru sboru najdeme asi 130 skladeb a písní, příležitostně jej doprovází na klavír Marie Magdaléna Michálková. Sbor vystupuje hlavně v Javorníku a jeho okolí. Také se účastní koncertů v Polsku (Złoty Stok, Łądek Zdroj aj.).¹³⁴ Sbor každým rokem vystupuje asi na 10 koncertech, nejčastěji jsou to adventní a vánoční koncerty v Javorníku a okolních obcích. Na programu se objevují nejen moravské a české koledy, ale i polské a ukrajinské.¹³⁵

12. června 2011 se konal v Bílé Vodě 1. ročník *Festivalu duchovní hudby*, na něm vystoupil sbor s řadou písní s duchovní tematikou z minulých století. Na své vystoupení se sbor velmi pečlivě připravoval a sklidil zasloužený potlesk.¹³⁶ Velice významnou událostí bylo zapojení pěveckého sboru do hlavního programu *Mezinárodního festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu* v roce 2013. Spolu s vynikajícím varhaníkem a zpěvákem Vladimírem Roubalem a za uměleckého přednesu Vladimíra Matějčka přednesli koncert slova a hudby z vlastního životopisu Jakuba Jana Ryby *Zpěv srdce*.¹³⁷

Pěvecký sbor spolupracoval i se sbory z okolí. V říjnu roku 2017 zorganizoval javornický sbor *Podzimní koncert dvou sborů*. Konal se v Tančírňě v Račím údolí a hostem byl *Ženský pěvecký sbor Radost z Bělé pod Pradědem*. Koncert zahájil pěvecký sbor *Radost* a v jejich podání zazněly lidové písně, klasické písně a spirituály. Po nich se svým programem vystoupil *Javornický pěvecký sbor*. Na závěr zazpívaly oba sbory společně píseň od Leoše

¹³² *Pamětní kniha k 10. výročí vzniku sboru*. Javorník: Javornický sbor, nestránkováno.

¹³³ *Kronika města Javorník z roku 2009*. Městský úřad Javorník, s. 8.

¹³⁴ *Pamětní kniha k 10. výročí vzniku sboru*. Javorník: Javornický sbor, nestránkováno.

¹³⁵ *Pamětní kniha k 10. výročí vzniku sboru*. Javorník: Javornický sbor, nestránkováno.

¹³⁶ *Kronika města Javorník z roku 2011*. Městský úřad Javorník, nestránkováno..

¹³⁷ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 52.

Janáčka *Láska opravdivá* a lidovou píseň *Čerešničky*. Odměnou za vydařený koncert byl dlouhotrvající potlesk zaplněného sálu.¹³⁸



Obr. č. 15: Jarní koncert v Tančírně.¹³⁹

¹³⁸ JAHODOVÁ, Lída. Podzimní koncert dvou sborů v Tančírně v Račím údolí. *Jesenický týdeník*, č. 43, říjen 2017, s. 5.

¹³⁹ Jarní koncert se uskutečnil 23. května 2018 v Tančírně v Račím údolí a završoval několikaměsíční poctivou práci sboru, který předvedl opravdu kvalitní pěvecké výkony. Soukromý archiv Radky Jiráskové, sbormistryně sboru.

5 Hudební spolky a soubory ve Vidnavě

5.1 Pěvecký sbor Vidnavanka

Pěvecký ženský sbor *Vidnavanka* založil ředitel LŠU Vidnava Josef Kubíček na počátku sedmdesátých let. V roce 1976 převzal vedení sboru učitel ZUŠ ve Vidnavě Timotej Daniel.¹⁴⁰ Jak je zřejmé ze zápisů v kronice LŠU, tak pěvecký sbor velmi úzce spolupracoval s Lidovou školou umění. *Vidnavanka* pravidelně vystupovala na koncertech pořádaných k příležitosti SČSP v koncertním sále LŠU, na vánočních koncertech, na oslavách MDŽ, 1. máje a na slavnostních koncertech k příležitosti osvobození Československa. 28. května 1981 pořádala LŠU koncert k 10. výročí založení školy, na kterém účinkovala *Vidnavanka*, pěvecký sbor *Radost z Černé Vody* a dětský pěvecký sbor LŠU.



Obr. č. 16: Pěvecký sbor *Vidnavanka* na vánočním koncertě v LŠU Vidnava.¹⁴¹

¹⁴⁰ *Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.

¹⁴¹ *Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava. Neustránkováno.

Paní Ludmila Plánková, dlouholetá členka sboru, vzpomíná na jeho činnost takto: *„Začínaly jsme v počtu asi 12 žen. Časem nás přibývalo a bylo nás 20 až 25 po celou dobu činnosti. Sbor řídil ředitel hudební školy pan Josef Kubíček s manželkou Evou, která založila dětský sbor. Sama působila jako sólistka našeho sboru. Nacvičovaly jsme písně lidové i náročnější písně od Eugena Suchoně nebo „Otvírání studánek“ od Bohuslava Martinů. Jezdily jsme účinkovat v našem okrese, na festival v Zábřehu na Moravě, Janáčkovy Hukvaldy a do Otmuchowa v Polsku. Často jsme spolupracovali s ženským sborem z Černé Vody. Po panu řediteli Kubíčkově náš sbor vedl ještě pan učitel z hudební školy Timotej Daniel a po něm paní učitelka Anna Beťáková“¹⁴²*

Je velká škoda, že si sbor nevedl žádnou kroniku, protože působil ještě v 90. letech minulého století, fungoval tedy minimálně 20 let, což můžeme zjistit z programního letáku k oslavám výročí 725. let založení města Vidnavy, kde sbor byl jedním z účinkujících. Kdy sbor ukončil svou činnost, se mi nepodařilo dohledat v žádných zdrojích.

5.2 Vidnavská dechovka

Jedním z nejstarších hudebních těles ve Vidnavě byla Vidnavská dechovka, která navázala na činnost kroužku dechové hudby, o kterém jsem psala ve druhé kapitole. Kapelu i nadále podporovala Vidnavská šamotárna.¹⁴³ Prvním kapelníkem byl dlouhá léta zaměstnanec Vidnavské šamotárny soudruh Neshyba, po něm taktovku převzal v sedmdesátých letech Fabián Hájek (v této době kapelu tvořilo 13 hráčů),¹⁴⁴ později kapelu vedl František Mráz a posledním kapelníkem byl František Knápek. Mezi zakládající členy kapely patřili Jan Minář, Antonín Bláha, Jiří Neshyba, Josef Měchura, Alois Buráň a Karel Kučera.¹⁴⁵

¹⁴² Osobní rozhovor s Ludmilou Plánkovou, Vidnava 24. 5. 2019.

¹⁴³ Přesné datum vzniku se mi nepodařilo zjistit z žádných zdrojů.

¹⁴⁴ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 34 – 35.

¹⁴⁵ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 34 – 35.



Obr. č. 17: Vidnavská dechovka v roce 1970.¹⁴⁶

V kapele se během let vystříдалo mnoho výborných muzikantů, v šedesátých a sedmdesátých letech stoupl počet členů dechovky a běžně se stávalo, že se muzikanti rozdělili do dvou souborů a vystupovali na dvou akcích současně.¹⁴⁷ Z rozhovoru s bývalým členem dechovky panem Miloslavem Haderkou se dovídáme: „V repertoáru dechovky se nejčastěji objevovala lidová hudba, taneční hudba a hudba k poslechu. Velmi často jsme hrávali na tanečních zábavách v celém regionu, akcích pořádaných městem jako byly společné oslavy s polskými Skorošicemi, Kácení máje a hráli jsme i při návštěvě prezidenta ČSSR Ludvíka Svobody ve Vidnavě v roce 1972. Samozřejmě jsme hráli i na pohřbech. Několikrát jsme byli pozvaní na Svatomartinskou akci v Javorníku nebo na Dny květů v Otmuchově. Dechovka zanikla asi před pěti lety. Několik členů už zemřelo a další zestárlí nebo museli svou hudební činnost ukončit kvůli zdravotnímu stavu a i když i nyní jsou ve Vidnavě mladí naděšní hudebníci, dávají přednost Dechovému souboru mladých při ZUŠ Jeseník, se kterým mají více možností a mohou se s ním dostat i do zahraničí.“¹⁴⁸

5.3 Hudební soubor Jindřicha Bayera

V roce 1971 část členů *Vidnavské dechovky* založila pod vedením Jindřicha Bayera nový hudební soubor. Hlavním hudebním žánrem, který toto hudební těleso hrálo, byl džez a

¹⁴⁶ Soukromý archiv Miloslava Haderky, člena Vidnavské dechovky.

¹⁴⁷ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 34 – 35.

¹⁴⁸ Osobní rozhovor s Miloslavem Haderkou, Vidnava 30. 4. 2019.

taneční hudba, a proto často vystupoval na plesech a tanečních zábavách v širokém okolí. Tento hudební soubor fungoval 14 let a mezi jeho členy patřili opravdu dobří muzikanti, nejvýznamnějšími byli Milan Uhrin, Karel Pechanec, Božetěch Jurák, Antonín Bláha, Václav Kronika, František Mráz, Jiří Kysela a Jan Lisický.¹⁴⁹



Obr. č. 18: Hudební soubor Jindřicha Bayera.¹⁵⁰

5.4 Alphas' band

V roce 1965 založilo opět několik nadšenců, kteří již aktivně hráli v předešlých hudebních tělesech, skupinu *The Death*, v roce 1967 přejmenovanou na *Alphas' band*. Zakládajícími členy skupiny byli Karel Pechanec, Antonín Diblík, Božetěch Jurák, Miloslav Haderka a Bohumil Křístek. Jak již název skupiny napovídá, jednalo se o „bigbeatovou kapelu“, která našla své posluchače hlavně v mladší generaci. Alphas' band ukončil svou činnost v roce 1971.¹⁵¹

¹⁴⁹ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 35.

¹⁵⁰ Vystoupení Hudebního souboru Jindřicha Bayera na taneční zábavě v kulturním sále ve Velké Kraši. Datum vzniku fotky není znám. Soukromý archiv Miloslava Haderky, člena souboru.

¹⁵¹ HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008, s. 35.



Obr. č. 19: Skupina Alpbas's band.¹⁵²

¹⁵² Zakládající členové hudební skupiny Alpbas's band. Fotografie pochází z roku 1967. Soukromý archiv Miloslava Haderky, člena skupiny.

6 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu

Hudební život v Javorníku a ve Vidnavě je úzce spjat se jménem Karla Ditterse z Dittersdorfu, který pobýval na zámku Jánský Vrch v Javorníku a částečně v Jeseníku dlouhých 28 let. Rudolf Zuber ve své knize Karel Ditters z Dittersdorfu píše: „*Ditters znamenal mnoho pro dějiny slezské hudebnosti. Jako dirigent povznesl kapelu i divadlo na Jánském Vrchu na úroveň, jež se stala pro podobné šlechtické kapely ve Slezsku vzorem. Svými úzkými svazky s hlavními středisky tehdejšího hudebního života, zvláště Vídní, Prahou, Brnem a Vratislaví, přenášel do Slezska, ležícího na periferii habsburské monarchie, nové hudební proudy, poznamenané především jmény Haydna a Mozarta. Jeho spřízněnosti s českým hudebním prostředím je třeba přičíst i působení mnoha českých muzikantů na Jánském Vrchu. Jako dirigent, komponista a v neposlední řadě i učitel, vytvořil Ditters právě z tohoto místa průsečík hudebního vývoje ve Slezsku v druhé polovině 18. století a sám se svým dílem zapsal so dějin hudební slezské kultury jako jedna z nejdůležitějších postav posledních dvou století.....*“¹⁵³

Hudební festival nesoucí jeho jméno si klade za cíl přinášet na vysoké úrovni vážnou hudbu obyvatelům našeho regionu. Každým rokem se objevují Dittersovy skladby v repertoáru mnoha hudebních těles. Dalším cílem je zvát na festival mladé nadějně hudebníky a také zahraniční interprety.¹⁵⁴ V roce 1993 proběhl nultý ročník, jehož hlavním organizátorem byla ZUŠ Karla Ditterse Vidnava, ředitelem festivalu byl jmenován Vladimír Kohoutek, zástupce ředitele školy. Jednotlivé akce festivalu zpočátku probíhaly ve městech Vidnava, Javorník a Jeseník.¹⁵⁵ Prvotními pořadateli festivalu byli tito: Nadace Karla Ditterse z Dittersdorfu, Základní umělecká škola Vidnava a Javorník, Městské kulturní středisko Javorník a Jeseník, Městský úřad Javorník a Jeseník.

V roce 1995 přešla organizace festivalu na města Javorník a Jeseník, protože rostl počet koncertů i umělců, kteří se ho zúčastňovali. Od roku 1998 zajišťuje jeho každoroční realizaci *Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s. v Javorníku*, jehož ředitelkou je Ing. Hana Polášková. Probíhá pod záštitou hejtmana Olomouckého kraje a ministra kultury a velmi významně ho finančně podporuje Olomoucký kraj.¹⁵⁶

¹⁵³ ZUBER, Rudolf: *Karel Ditters z Dittersdorfu*. Šumperk: Šumperk Vlastivědný ústav, 1970, s. 10.

¹⁵⁴ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 39.

¹⁵⁵ *Kronika lidové školy umění z let 1985 – 1994*. Soukromý archiv Základní umělecké školy Vidnava, s. 172 – 185.

¹⁵⁶ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 39.

Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s.
 pod záštitou ministra kultury
 a hejtmána Olomouckého kraje
 pořádá: **XXIV. ročník**
Mezinárodního hudebního festivalu
Karla Ditterse z Dittersdorfu
17.9.2016 – 6.11.2016



<p>Sobota 17. 9. 2016 v 17.00 hodin kostel Nejsvětější Trojice Javorník</p> <p>„ZAHAJOVACÍ KONCERT FESTIVALU“ MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC Dirigent - Petr Chromčák Sólo trubka - Ondřej Jurčeka Karel Ditters z Dittersdorfu Symfonie C-dur - obnovená světová premiéra Johann Friedrich Fasch - Koncert D-dur pro trubku a orchestr (sólo Ondřej Jurčeka) Wolfgang Amadeus Mozart - Symfonie Es dur</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p> <p>v 16:30 vystoupí před kostelem Nejsvětější Trojice v Javorníku Trubači Lesů České republiky</p>	<p>Sobota 22. 10. 2016 v 17.00 hodin Kostel sv. Jana Křtitele Písečná</p> <p>„TŘI STOLETÍ HUDBY DECHOVÉHO KVINTETA“ MORAVIA QUINTET Dechové kvinteto Moravské filharmonie Olomouc Petr Hladík - flétna Jan Kučera - hoboj Lukáš Broda - klarinet Jan Dvořák - fagot Oldřich Bártík - lesní roh</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p>
<p>Pátek 7. 10. 2016 v 17.00 hodin Zámek Jánkův Vrch Javorník</p> <p>„MOZARTOVO TAJEMSTVÍ“ MUSICA DOLCE VITA Daniela Demuthová - mezzosoprán Zofie Vokálková - flétna Zbyňka Šolcová - harfa</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p>	<p>Neděle 23. 10. 2016 v 17.00 hodin Tančírna v Račím údolí</p> <p>„FRANCOUZSKÝ ŠANSON OD EDITH PIAF AŽ PO ZAZ“ TRIO CHOUETTE Eliška Sýkorová - zpěv Jindřich Kelišek - akordeon Jan Janda - kytara</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p>
<p>Neděle 9. 10. 2016 v 17.00 hodin Kongresový sál Priessnitzových léčebných lázní Jeseník</p> <p>„JAZZOVÝ KONCERT S DUCHOVNÍM ZAMĚŘENÍM“ František Kop: Suite for Mr. J. Coltrane František Kop - tenorsaxofon, soprán saxofon Petr Malásek - piano Martin Lehký - bass Pavel Bady Zbořil - bicí nástroje</p> <p>Vstupné: 150,- Děti, školní mládež a seniři: 100,-</p>	<p>Sobota 5. 11. 2016 v 17.00 hodin Kongresový sál Priessnitzových léčebných lázní Jeseník</p> <p>„SPIRITUALS AND SONGS“ Q VOX mužské vokální kvarteto Spirituály, gospel a perly světové i české pop music Petr Julíček - tenor Tomáš Badura - tenor-baryton Tomáš Krejčí - baryton, umělecký vedoucí Aleš Procházka - bas</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p>
<p>Neděle 16. 10. 2016 v 17.00 hodin Tančírna v Račím údolí</p> <p>CARVIN JONES BAND (USA) Carvin Jones je dnešní Jimi Hendrix a představi se v neuvěřitelné našlapané kytarové show plné energie.</p> <p>Vstupné: 150,- Děti, školní mládež a seniři: 100,-</p>	<p>Neděle 6. 11. 2016 v 17.00 hodin Kostel Nanebevzetí Panny Marie Bílá Voda</p> <p>„OCTOPUS PRAGENSIS“ CAPELLA RUDOLPHINA Jacobus Handl Gallus Missa super „Sancta Maria“ a hudba vrcholné renesance Petr Daněk - dirigent</p> <p>Vstupné: 100,- Děti, školní mládež a seniři: 50,-</p>

Tento XXIV. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu se koná za významné finanční podpory Olomouckého kraje, pod záštitou ministra kultury a hejtmána Olomouckého kraje. Za finanční podpory Města Javorník a Obcí Bernartice, Bílá Voda, Písečná a Supikovice.

Partnery a sponzoři festivalu jsou: Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník, Národní památkový ústav - Územní památková správa v Kroměříži, Jesenícký týdeník, Český rozhlas Olomouc, Sdružení města a obcí Jesenícka, OMYA CZ s.r.o., Lesy České republiky, s.p., Ondřejovická strojírna a.s., Naturfyt - BIO s.r.o. a řada dalších sponzorů.



AutoCont Jeseník - HAKO a Enter spol. s r.o., Dětská ambulance Javorník, ENERGOROZVODY s.r.o., Hotel Pod Zámek, Hubert Krohmer - soukromá autoškola, fi. KOLIMAX spol. s r.o., Lenka Kolářová - Oční optika Javorník, Mgr. Milada Mrázková - Lékárna pod Jánským Vrchem, MUDr. Zuzana Smrčková - praktický lékař pro děti a dorost, Olga Papadopulosová - Květinka, Petr Richter - Stavby a reality STAR s.r.o., Tomáš Cínčala - reklama a hudební produkce, Umělecko-kovárská dílna - Mgr. A. Krížek Jaroslav, Wellness Rychleby Javorník

Kontakt: e-mail: festivalditters@email.cz
 tel.: +420 702 028 072
 Předprodej vstupenek: Olga Papadopulosová - Květinka, Javorník
 www.festivalditters.cz

Obr. č. 20: Plakát s programem festivalu.¹⁵⁷

¹⁵⁷ Ročník 2016 [online]. Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/images/ditters2016.jpg> >

6.1 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 1993 - 2002

Nultý ročník se konal v září roku 1993, celkem proběhlo pět koncertů a zahájil ho v kostele Nejsvětější Trojice v Javorníku 8. září v 19.00 hod. *Slezský komorní orchestr* dirigovaný prof. Pavlem Vítkem. Toto hudební těleso se zaměřuje především na skladby z období baroka, klasicismu, ale i na díla 20. století. Jeho dirigent a umělecký vedoucí Pavel Vítek je zároveň sólista a člen *Kubínova kvarteta* a koncertoval téměř ve všech zemích Evropy. Posluchači si mohli vychutnat 6 skladeb, z nichž uvádím například *Koncert G dur pro housle a smyčcový orchestr* od Jana Bendy nebo *Quartetto F dur KV 168* od Wolfganga Amadea Mozarta.¹⁵⁸ V Bezručově divadle v Jeseníku si posluchači mohli vychutnat *Divertimento D dur* od Wolfganga Amadea Mozarta, *Koncert pro housle a smyčce* od Karla Ditterse a Janáčkovu *Suitu pro smyčce* v podání Moravského komorního orchestru řízeného prof. Rudolfem Šťastným, sólo na housle přednesl koncertní mistr České filharmonie Rudolf Kotmel.¹⁵⁹ Tyto dva koncerty doplnily další vystoupení tří menších hudebních těles, koncert *Dechového kvinteta Q Moravi Brno* ve Vodní tvrzi v Jeseníku, dále koncert klavírního dua Petr Hanousek a René Adámek v Kongresovém sále Priessnitzových léčebných lázní Jeseník a koncert *Wallingerova kvarteta* na zámku Jánský Vrch v Javorníku. Celý festival provázely doprovodné akce v podobě koncertů žáků ZUŠ Jeseník, soutěž v komorní hře pro žáky Základních uměleckých škol ve Vidnavě, výstava *Karel Ditters a jeho působení v rakouském Slezsku a v Čechách*, výstava pražské výtvarnice Bereniky Abbotové, městský jarmark na náměstí v Javorníku a estrádní pořad *Češi, Slováci jdeme do Evropy*.¹⁶⁰

Po nultém ročníku se další rok uskutečnil oficiální I. ročník festivalu. Opět probíhal v září, zahájen byl koncertem *Sukova komorního orchestru* dirigovaným Leošem Svárovským. Uměleckým šéfem a stálým sólistou orchestru byl Sukův vnuk a vynikající houslista Josef Suk.¹⁶¹ S tímto orchestrem vystoupila jako sólistka Jana Boušková patřící mezi nejlepší harfistky na světě. Na koncertě zazněla *Sinfonia G dur pro smyčce* F. X. Richtera, *Koncert pro harfu a orchestr* Karla Ditterse, *Serenáda pro smyčcový orchestr E-dur op.6* od

¹⁵⁸ Ročník 1993 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1993.pdf>>

¹⁵⁹ Ročník 1993 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1993.pdf>>

¹⁶⁰ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 40.

¹⁶¹ Ročník 1994 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1994.pdf>>

Josefa Suka.¹⁶² V tomto ročníku se objevili i interpreti Patricia Goodson z USA, která předvedla skvělý klavírní recitál v Klášterní kapli v Jeseníku, nebo další vynikající interpreti, jako například cembalistka Barbara Willi společně s violoncellistou Janem Škrdlíkem.¹⁶³ Další ze šesti koncertů proběhl v Dittersově domě v Javorníku, kde vystoupilo flétnové trio *Flauti Ostravienses* a *Brass Band Brno*, s nímž zazpíval sólista Janáčkova divadla v Brně Richard Novák. Dirigent tohoto hudebního tělesa Evžen Zámečník později vytvořil festivalovou znělku. Nejočekávanější událostí tohoto ročníku bylo závěrečné vystoupení Jiřího Stivína.¹⁶⁴

Druhý ročník festivalu byl velmi kvalitně umělecky obsazený. Úvodní koncert *Komorního orchestru Bohuslava Martinů* pod taktovkou Lubomíra Čermáka se uskutečnil v kostele Nejsvětější trojice v Javorníku. Pozvání předvést své umění přijalo několik zahraničních umělců zvučných jmen. Na Jánském Vrchu zahráli společně na klavír a housle William Howard a Anthony Maewood z Anglie, v lázních v Jeseníku vystoupil francouzský klavírista Francois Killian s *Kvartetem města Brno* a o závěrečný koncert se postaralo *Americké hornové kvarteto*. Mimo tyto čtyři koncerty proběhly ještě další tři.¹⁶⁵

V roce 1996 opět zahajoval festival *Slezský komorní orchestr* vedený prof. Pavlem Vítkem v javornickém kostele. Na Jánském Vrchu bylo možné poslechnout si *Duo virtuosi* tvořené výbornými houslisty Pavlem Hůlou a Bohumilem Kotmelem a dechové kvinteto České filharmonie *Aflautus Quintet Praha*. Společnost pro propagaci komorní opery Brno vystoupila v jesenickém divadle s operou *Orfeo*.¹⁶⁶ V Jeseníku se posluchačům představily hudební tělesa *Barok Jazz Quintet Praha* a *Dobrá večer kvintet Praha*. Za vrchol festivalu bylo považováno vystoupení houslisty Václava Hudečka. Festival byl zakončen devátým koncertem v kostele sv. Petra a Pavla v Bernarticích, kde vystoupil *Madrigal Quintet Brno*. Ze zahraničních interpretů jistě stáli za zmínku *Brindisi String Quartet* a Německo – polský smyčcový orchestr mladých pod taktovkou Wolfganga Schumanna.¹⁶⁷

¹⁶² Ročník 1994 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/1994.pdf> >

¹⁶³ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 40.

¹⁶⁴ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 40.

¹⁶⁵ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 40 – 41.

¹⁶⁶ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 41.

¹⁶⁷ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 41.

Další ročník byl zahájen již tradičně v kostele Nejsvětější Trojice v Javorníku koncertem *Slezského komorního orchestru*, který měl na programu *Koncert pro lesní roh a orchestr č. 5 F dur* Karla Ditterse, *Sinfonii č. 2 A dur* od Jana Zacha a *Serenádu op. 48 pro smyčce* od Petra Iljiče Čajkovského.¹⁶⁸ Na festival zavítal opět koncertní mistr České filharmonie Bohumil Kotmel, na koncertě vystoupil s Duo di basso ve složení Jiří Hudec a Zdeněk Lukáš a společně zahráli Beethovenovo *Trio G dur op. 9, č. 1* a *Dvořákův Kvintet G dur op. 77*.¹⁶⁹ V Javorníku se konaly i další koncerty, představil se zde komorní orchestr Iši Krejčího a *Collegium vocale Olomouc*, jehož sbormistryní a dirigentkou byla Růžena Saligerová. Na zámku Jánský Vrch své umění předvedlo *Filharmonické dechové trio Brno*. V Jeseníku si mohli diváci vyslechnout koncerty v podání Mariana Vargy, Pavola Hamela a Jaroslava Halíře, jež získal čestné uznání MHF Pražské jaro 1997, na klavír ho doprovázela Jana Nácovská, a v Priessnitzových léčebných lázních účinkoval *Milan Svoboda quartet* se svou jazzovou kavárnou. Na závěr festivalu vystoupil polský pěvecký sbor *Oktoich* z Wroclavi s pravoslavnými liturgickými zpěvy.¹⁷⁰

Rok 1998 se nesl v komornějším duchu. Na festivalu se neobjevil žádný mnohočlenný orchestr, ale i tak posluchače velmi zaujalo vystoupení Johna Anthonyho Calabreseho a Gabriely Olcese z USA a Itálie.¹⁷¹ V javornickém kostele koncertovali *Čeští komorní sólisté*, které dirigoval Ivan Matyáš, v jejich podání zazněla *Symfonie č. 14 B dur* Karla Ditterse, *Nocturno H dur* od Antonína Dvořáka, *Divertimento D dur* Michaela Haydna a *Serenáda Es dur pro smyčce op. 6* od Josefa Suka a na zámku Jánský Vrch vystoupil laureát soutěže Pražské jaro 1998 *M. Nostitz Quartet*.¹⁷² O závěr festivalu se postaralo v Kongresovém sále Jeseník okteto dechových nástrojů *Harmonie brněnských filharmoniků* s Alfrédem Strejčkem, který recitoval obrozeneckou poezii. Kromě výborných skladeb si mohli diváci vyslechnout verše Karla Havlíčka Borovského, Karla Hynka Máchy nebo Františka Ladislava Čelakovského.¹⁷³

¹⁶⁸ Ročník 1997 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 25-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1997.pdf>>

¹⁶⁹ Ročník 1997 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1997.pdf>>

¹⁷⁰ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 41.

¹⁷¹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 41.

¹⁷² Ročník 1998 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 25-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1998.pdf>>

¹⁷³ Ročník 1998 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 25-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/1998.pdf>>

Sedmý ročník festivalu byl zároveň oslavou výročí 200 let od úmrtí Karla Ditterse. Jako první proběhl koncert mužského pěveckého souboru *Schola Gregoriana Pragensis* pod vedením Davida Ebena.¹⁷⁴ Kostelem Nejsvětější Trojice v Javorníku se nesly chorály z *Franusova kancionálu*. Další koncert se konal na zámku Jánský Vrch. V repertoáru *Kubínova kvarteta* se objevily dva Dittersovy kvartety – *Smyčcový kvartet A dur* a *smyčcový kvartet Es dur*.¹⁷⁵ I tentokrát účinkovala na festivalu laureátka soutěže MHF Pražské jaro 1999 Monika Knoblochová hrající na cemballo. Závěrečný koncert proběhl v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Jeseníku, kde vystoupil *Moravský komorní sbor* a *Janáčkoví komorní sólisté*.¹⁷⁶

V roce 2000 bylo varhanním koncertem Wladysława Szymańskieho v kostele sv. Mikuláše v Mikulovicích a koncertem s názvem *Bach a jeho současníci* připomenuto 250. výročí úmrtí J. S. Bacha. Tento koncert se uskutečnil na zámku Jánský Vrch a účinkovalo zde *Adamusovo trio* – Jan Adamus (hoboj, anglický roh), Jitka Adamusová (housle) a Květa Novotná (cemballo).¹⁷⁷ Na prvním koncertě festivalu zahrál *Janáčkův komorní orchestr* pod vedením Zdeňka Dejmečka Dittersovu *Symfonii D dur*, Bachův *Braniborský koncert č. 3 G dur* a *Concerto grosso G dur č.1 op. 6* od Georga Fridricha Haendla.¹⁷⁸ V tomto ročníku se přidal k stávajícím členům dramaturgie dirigent Moravské filharmonie Olomouc Petr Chromčák, díky němu se festival posunul o velký kus dopředu a on sám se stal stálíci festivalu.¹⁷⁹

Další festival v pořadí navštívila umělkyně dokonce až z dalekého Japonska – sopranistku Nao Higan doprovázeli na kontrabas a klavír Slováci Radoslav a Dan Šašina. Na zahajovacím koncertě opět vystoupil *Janáčkův komorní orchestr*. Festival zavítal tentokrát i do Mikulovic, kde proběhl v kostele sv. Mikuláše koncert chrámové hudby. Lýdii Havlákovou a Lubomíra Havláka, zpěváky Státní opery Praha, doprovodil na varhany prof.

¹⁷⁴ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 42.

¹⁷⁵ Ročník 1999 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 25-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/1999.pdf> >

¹⁷⁶ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 42.

¹⁷⁷ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 42.

¹⁷⁸ Ročník 2000 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 27-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2000.pdf> >

¹⁷⁹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 42.

AMU v Praze Josef Popelka. Na závěrečném koncertu festivalu zazněl *Koncert G dur pro hoboj, smyčcový orchestr a cembalo* Karla Ditterse v podání *Musici de Praga*.¹⁸⁰

Desátý ročník festivalu odstartovali *Czech virtuosi Brno* 24. srpna 2002 již tradičně v javornickém kostele. Zazněly zde dvě skladby Karla Ditterse v novodobé premiéře a to *Koncert pro hoboj a orchestr G dur* a *Symfonie D dur*, další skladbou tohoto večera byl Pleyelův *Koncert pro violoncello a orchestr D dur*.¹⁸¹ V tomto ročníku jsme si také připomněli 10. výročí úmrtí Astora Piazzolly dvěma koncerty, jeho skladby zařadili do svého repertoáru *Mistři klasické kytary* Krzysztof Pelech a Jarema Klich z Polska a duo *The new tango* ve složení Lenka Filipová (flétna) a Jan Niederle (klavír), jejichž koncert se téměř celý věnoval tvorbě tohoto autora.¹⁸² Celkově proběhlo opět šest koncertů a pomyslným vrcholem byl závěrečný krásný koncert *Kubínova kvarteta* slavícího 30 let své existence, které uvedlo Dittersův *Smyčcový kvartet B dur* společně s dalšími třemi smyčcovými kvartety od skladatelů zvučných jmen. V doprovodném programu se poprvé předvedlo divadelní představení *Don Quijote de la Ancha* v podání *Divadla Klaunika Brno* v dramatině Boleslava Polívky.¹⁸³



Obr. č. 21: Kubínovo kvarteto.¹⁸⁵

¹⁸⁰ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 43.

¹⁸¹ Ročník 2002 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 28-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2002.pdf> >

¹⁸² POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 43 - 44.

¹⁸³ Ročník 2002 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 28-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2002.pdf> >

¹⁸⁴ Ročník 2002 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 28-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2002.pdf> >

6.2 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 2003 – 2008

Jedenáctý ročník zahájil orchestr *Camerata Janáček* pod taktovkou Petra Chromčáka *Sinfonií* od Domenica Scarlattiho, dále zazněla Vivaldiho *Stabat Mater pro alt, smyčce a basso continuo* a *Symfonie C dur* od Karla Ditterse. Společně s orchestrem vystoupila altistka Erika Šporerová.¹⁸⁶ O týden později se uskutečnila zajímavá akce nazvaná *Večer klavírní improvizace*, kde se návštěvníci mohli zaposlouchat do improvizací na českou lidovou píseň v různých hudebních stylech – klasicismu, romantismu, impresionismu, konce 20. století, pop – music, na závěr si mohlo publikum zadat libovolné téma improvizace. Na zámku Jánský Vrch se představilo *Brněnské smyčcové trio* ve složení Pavel Wallinger (1. housle), Jan Vašta (2. housle) a Karel Plocek (viola). Toto tri zahrálo *Tercet B dur* Karla Ditterse, *Tercet C dur, op.74* Antonína Dvořáka, *Divertimento č.3* od Wolfganga Amadea Mozarta a *Serenádu č.2* od Bohuslava Martinů.¹⁸⁷ Třetí koncert v pořadí se konal v kostele sv. Mikuláše v Mikulovicích, kde rozezněl zdejší varhany Pavel Rybka. K slyšení byly skladby od Johana Sebastiana Bacha, Johannese Brahmsa nebo Josepha Bonneta. Festival zakončilo *Klavírní trio Classic*, které získalo 1. cenu a absolutní vítězství v interpretační soutěži *Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus*. Tito mladí a nadějní umělci předvedli *Klavírní trio D dur op.70 č.1* od Ludwiga van Beethovena, *Bergerettes pro klavír, housle a violoncello* Bohuslava Martinů a *Klavírní trio e moll op.67*.¹⁸⁸

Festival v roce 2004 zahájil 28. srpna v kostele Nejsvětější Trojice v Javorníku, na kterém vystoupil *Janáčkův komorní orchestr* se sólistou Vítězslavem Kuzníkem (housle) a *Opavský pěvecký sbor Luscina*, což je sbor tvořený posluchači a absolventy opavských středních škol a během své činnosti absolvoval mnoho úspěšných koncertních vystoupení a soutěží nejen v České republice, ale i v zahraničí. Na koncertě zazněla *Sinfonia C dur* a *Koncert pro housle a orchestr G dur* od Karla Ditterse a *Missa brevis sancti Joannis de Deo* od Josepha Haydna.¹⁸⁹ Následovaly další čtyři koncerty, z nichž krásný hudební zážitek

¹⁸⁵ Ročník 2002 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 28-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/2002.pdf>>

¹⁸⁶ Ročník 2003 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 29-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/2003.pdf>>

¹⁸⁷ Ročník 2003 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 29-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/2003.pdf>>

¹⁸⁸ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 44.

¹⁸⁹ Ročník 2004 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 29-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/2004.pdf>>

posluchačům určitě přinesl varhanní koncert v Mikulovicích. Na programu byly skladby od Carla Philippa Emanuela Bacha, Felixe Mendelssohna Bartholdyho, Wofganga Amadea Mozarta, Jana Křtitele Kuchaře a Karla Blažeje Kopřivy, které zahrála Eva Bublová – Laureátka Pražského jara 2004.¹⁹⁰ V tomto roce si přišli na své i milovníci tradiční moravské hudby, protože v rámci doprovodného programu vystoupila v srpnovém podvečeru hudební skupina *Hradišťan* v čele s Jiřím Pavlicou na *Zahradě Karla Ditterse* u Městského muzea v Javorníku. Do doprovodného programu si od roku 2002 našla svou cestičku i divadelní představení, takže v tomto ročníku mohli návštěvníci festivalu shlédnout hned dvě: *Hoffmannovo divadlo Uherské Hradiště* uvedlo komedii *Vrabčák, který doletěl do nebe* a *Divadlo Husa na provázku* hru *Autobus na lince číslo 21*.¹⁹¹



Obr. č. 22: Hradišťan s Jiřím Pavlicou.¹⁹²

Další ročník festivalu poctily svou návštěvou česká houslistka Marta Líbalová a dánská akordeonistka Jytte von Rüden tvořící *Duo Modus*. Obě umělkyně jsou docentkami na Královské hudební akademii Aarhus v Dánsku a několikrát hrály před dánským královským dvorem, premiérem a vládními ministry. *Duo Modus* představuje posluchačům díla různých žánrů v neobvyklém nástrojovém obsazení. Javornickému publiku přednesly *Suite* od Claude Debussyho, *Romantické kusy* od Antonína Dvořáka, *Adagio cantabile* Ludwiga van Beethovena a *Variace na moravskou píseň* od Gideona Kleina.¹⁹³ Na zahajovacím koncertě vystoupil komorní orchestr *Camerata Janáček Ostrava* dirigovaný Petrem Chromčákem a

¹⁹⁰ Ročník 2004 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 29-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2004.pdf> >

¹⁹¹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 44 - 45.

¹⁹² POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 45.

¹⁹³ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 45.

Moravský komorní sbor, jehož uměleckým vedoucím je přední český a mezinárodně uznávaný sbormistr Lubomír Mátl. MKS navazuje na bohaté tradice sborového zpěvu ostravského regionu a i na uměleckou úroveň Ostravského filharmonického sboru. Na koncertu zazněla obnovená světová premiéra *Ave Maria* Karla Ditterse a *Missa solemnis* od Jana Křtitele Vaňhala. Závěr festivalu patřil v Klášterní kapli v Jeseníku dalšímu zahraničnímu hostu a to velice všestranné hudební kapele z Vídně *Toni Naber Quartet*, která vystoupila s programem *Colours of trumpet*.¹⁹⁴

V roce 2006 se na festivalu představilo během pěti koncertů *Fiharmonické dechové trio*, *Ostravské trio*, *Camerata Janáček Ostrava* a klavírista Pawel Kowalski z Polska. Všechna tato hudební tělesa představila publiku vážnou hudbu na vysoké profesionální úrovni. Opět zazněly skladby od Karla Ditterse, Wolfganga Amadea Mozarta, Bohuslava Martinů, Ludwiga van Beethovena, Jana Kalivody a dalších. Výjimkou byl závěrečný koncert jazzové hudby *Mind the step* hudebníka Pavla Jakuba Ryby. Zajímavý byl i doprovodný program. V něm se opět objevilo vystoupení cimbálové muziky *Hradišťan* s Jiřím Pavlicou, chlapeckého pěveckého sboru *Boni Pueri*, vernisážovou komedii *Neslyšitelný řev umění* nebo *Výstava Cechy, spolky a sdružení na Javornicku*.¹⁹⁵

Rok 2007 přinesl milou změnu v podobě vystoupení skupiny *Fleret* s Jarmilou Šulákovou. Vrcholem byl společný koncert *Janáčkova komorního orchestru* a *Moravského komorního sboru*. V jejich podání zaznělo *Requiem* od Wolfganga Amadea Mozarta a byl hodnocen jako nezapomenutelný.¹⁹⁶ Program festivalu doplnily ještě další tři velmi krásné koncerty. Také doprovodný program se neustále rozrůstal a zkvalitňoval.

Na dalším ročníku festivalu v roce 2008 se před návštěvníky představil soubor *Polska Orkiestra Włościańska* založený již v roce 1881. Pod taktovkou Tadeusze Wicherka zahráli polští hudebníci skladby z filmového plátna. V jejich úpravě zazněly melodie z filmů *Mission Impossible*, *Star Wars*, *Harry Potter* a další. V tomto roce byl naposledy program rozdělený na hlavní a doprovodný, od dalších ročníků byl pořadatelé spojen do jednoho pásma koncertů, představení, výstav a vystoupení.¹⁹⁷ Na dalším koncertě v pořadí se objevila další perlička v podobě skladby Pavla Helebranda *Z drva a krvi*, jejíž autor seděl v hledišti.

¹⁹⁴ Ročník 2005 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 29-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2005.pdf> >

¹⁹⁵ Ročník 2006 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 30-5-2019]. Dostupné z: < <https://www.festivalditters.cz/2006.pdf> >

¹⁹⁶ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 46.

¹⁹⁷ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 47.

6.3 Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu v letech 2009 – 2018

V dalších deseti letech probíhal festival v podobném duchu. Rok 2009 nabídl příznivcům hudby Karla Ditterse obnovenou světovou premiéru Slavnostní mše *Missa solemnis*. Ředitelka festivalu Hana Polášková se k této premiéře vyjádřila takto: „*Dittersdorfova Slavnostní mše Missa solemnis je prozatím málo známá, neboť dosud existuje pouze v jediném, pravděpodobně autografním exempláři, který je dnes uložen ve fondech Zemského archivu v Opavě. Měla jsem tu vzácnou možnost držet tento v kůži vázaný exemplář se zlatým okrajem listů v rukou a musím říct, že se mi tajil dech při pomyslení, že toto dílo vzniklo před 212 lety. Je to opravdu nádherná, časem nepoškozená, krásně vázaná kniha.*“¹⁹⁸

O zvětšující se prestiži festivalu svědčí fakt, že v roce 2010 ho navštívila opravdu kvalitní hudební tělesa z tuzemska i několik zahraničních interpretů. Zahajovací koncert patřil opět *Moravské filharmonii Olomouc* se sólistkou Janou Bouškovou (harfa), zazněl na něm *Koncert A dur pro harfu a orchestr*, následovalo vystoupení *Pražského kytarového kvarteta*, koncert klavíristy Richarda Pohla a sopranistky Barbory Perné.¹⁹⁹ Každý rok se pořadatelé snaží zařadit do programu něco neobvyklého. Letos to byl komponovaný program *Carmen a flamenco* propojující operu a typický španělský tanec. Edita Adlerová zazpívala árie z opery *Carmen* a společně s tanečnicí sklidila od nadšeného publika obrovský aplaus.²⁰⁰ V románsko-gotickém kostele sv. Kříže v Javorníku se představili Edward Powell a Ragmakam Ensemble se svými inspiracemi klasickou indickou a arabskou hudbou. Jesenické publikum si mohlo vychutnat klavírní recitál charismatického Pavla Kašpara z Německa. Ze spolupráce s *Festivalem duchovní hudby Olomouc* vznikl nádherný komponovaný koncert duchovní hudby a ruských lidových písní a romancí, které zazpíval *Mužský sbor Ipatievského kláštera* města Kostromy a *Večer duchovních skladeb* v podání studentů *Konzervatoře evangelické akademie Olomouc*. Na závěr festivalu vystoupil kytarový mistr Lubomír Brabec.²⁰¹

Další ročník festivalu začal vernisáží výstavy miniatur Jindřicha Ulricha *Miniaturní svět*. Speciálním hostem na zahajovacím koncertu byl houslista Jaroslav Svěcený, který se

¹⁹⁸ POLÁŠKOVÁ, Hana: *XVII. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Karel Ditters z Dittersdorfu – Missa solemnis*. Javornický zpravodaj, č. 10, říjen 2009, s. 17.

¹⁹⁹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 49.

²⁰⁰ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 49.

²⁰¹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 49 - 50.

představil s *Moravskou Filharmonií Olomouc*. Jejich společné vystoupení přineslo jedinečný hudební zážitek. Velký ohlas mělo vystoupení houslistky Ivy Bittové a *Moravskoslezského komorního sdružení*. V kostele Navštívení Panny Marie v Bílé Vodě proběhl *Večer duchovní hudby*. Operní pěvkyni Moniku Brychtovou doprovázela na flétnu Dana Mimrová a Aleš Bárta, světově uznávaný varhaník.²⁰² Novinkou na festivalu bylo taneční vystoupení *Beneath the skin – „Barokní tanec pohledem současnosti“* v choreografii Andrey Miltnerové, která se specializuje na barokní tanec.²⁰³

Festival v roce 2012 navštívil Jiří Stivín s koncertem *Sám se svým stínem*. Zajímavý zážitek přinesla Chantal Poullain s *Triem Štěpána Markoviče* koncertem francouzských šansonů. Soubor *Antiquarius Kvartet Praha* představil *Kvartetní program z díla Karla Ditterse z Dittersdorfu*. Kvalitní hudební zážitek si posluchači odnesli z koncertu *Nejznámější skladby od baroka až po romantismus* v podání *Tria od Sv. Jakuba*. I v tomto ročníku zazněla duchovní hudba. Soubor *Bolschoi Don Kosaken* si pro posluchače připravil velmi zajímavé pásmo pravoslavných duchovních a světských písní.²⁰⁴

V roce 2013 proběhlo sedm koncertů. Vedle známých hudebních těles, která festival pravidelně navštěvují, vystoupil poprvé v historii *Javornický pěvecký sbor* pod vedením Radky Jiráskové. V kostele Nejsvětější Trojice v Javorníku se rozezněly černošské spirituály a gospels, které zazpíval Lee Andrew Davison z USA v doprovodu českých hudebníků Jaroslava Šindlera (kytara), Víta Fialy (kontrabas) a Radima Linharta (klavír). Posledním vystoupením před nabitým sálem Kulturního domu v Javorníku byl velmi očekávaný koncert Dana Bárty *Illustratosphere*.²⁰⁵

V následujícím ročníku se objevila hned dvě výborná pěvecká vystoupení. V kulturním domě v Javorníku si návštěvníci mohli vychutnat krásný pěvecký recitál *Ruské romance* ukrajinského basového pěvce Tarase Shtondy a ukrajinské klavíristky Asyii Titovyč a hned další den koncert skupiny *Pakostra Radka Pastrňáka* a americké zpěvačky Joyce Hurley nazvaný *Z Chicaga do Javorníku*.²⁰⁶ Joyce Hurley je zpěvačka, klavíristka a

²⁰² POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 50.

²⁰³ Ročník 2011 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 31-5-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/buletin2011.pdf>>

²⁰⁴ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 50 – 51.

²⁰⁵ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 52.

²⁰⁶ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 53.

skladatelka, v jejímž projevu se nachází prvky jazzu, popu, klasické hudby a rocku.²⁰⁷ Závěr festivalu byl tentokrát trochu netradiční. Místo koncertu byla uvedena komická opera *Bastien a Bastienka*. Libreto přebásnil Jaromír Nohavica a hudební režie se ujal Luděk Golat.²⁰⁸

Festival v roce 2015 zahájila *Moravská filharmonie Olomouc* s venezuelským violoncellistou Danielem Ariasem *Koncertem D dur pro violoncello a orchestr* od Karla Ditterse. V tomto ročníku navázali pořadatelé zahraniční spolupráci a jeden z koncertů proběhl poprvé v nedalekém Paczkowě v Polsku. Koncertní duo ve složení sopranistky Olgy Procházkové a varhaníka Františka Šmída předvedlo *Nejkrásnější Ave Maria*. I další koncert měl své „poprvé“, uskutečnil se totiž v nově rekonstruované Tančírňě v Račím údolí. V zaplněném prostoru tančírny uvedlo *Wallingerovo kvarteto* koncert z děl vrcholných českých skladatelů. Z tohoto koncertu byla pořizena i zvuková nahrávka.²⁰⁹



Obr. č. 23: Moravská filharmonie Olomouc v kostele Nejsvětější trojice v Javorníku.²¹⁰

V roce 2016 se konaly čtyři koncerty vážné hudby. Na prvním vystoupila stálice festivalu *Moravská filharmonie Olomouc* pod taktovkou Petra Chromčáka a sólistou

²⁰⁷ Ročník 2014 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 31-5-2019]. Dostupné z: < https://www.festivalditters.cz/buletin2014_komplet.pdf >

²⁰⁸ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 54.

²⁰⁹ POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016, s. 54.

²¹⁰ Moravská filharmonie Olomouc byla nejčastějším orchestrem, který festival zahajoval. Pravidelně ho dirigoval Petr Chromčák. Fota XXIII festivalu roku 2015 [online]. *Mezinárodní festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 24-5-2019]. Dostupné z: < <http://zdenekzhor2.galerie.cz/6464082-festival-ditters-2015#101775770> >

Ondřejem Jurečkou, který hrál sólo na trubku v *Koncertu D dur pro trubku a orchestr* od Johanna Friedricha Fasche a v obnovené světové premiéře byla uvedena *Symfonie C dur* od Karla Ditterse. Druhý koncert nazvaný *Mozartovo tajemství* v podání *Musica dolce vita* se uskutečnil na zámku Jánský Vrch. Na dalších dvou koncertech se představilo dechové kvinteto *Moravia quintet* a *Capella Rudolphina*. Pestrost hudebních žánrů zajistilo *Trio Chouette*, které vystoupilo v Tančírňě v Račím údolí s programem *Francouzský šanson od Edith Piaf až po Zaz*, mužské vokální kvarteto *Q Vox* zazpívalo spirituály, gospelsy a perly světové i české pop-music a *Carvin Jones Band* z USA přinesl kytarovou show plnou energie. Jesenické publikum si vyslechlo *Jazzový koncert s duchovním zaměřením*.²¹¹

Jubilejní 25. ročník nabídl návštěvníkům celkem devět koncertů, které přinesly hudbu klasickou, jazzovou, folklórní i alternativní. Dirigent Petr Chromčák řídil na zahajovacím koncertě *Janáčkův komorní orchestr Ostrava*. S orchestrem vystoupili sólisté Julie Svěčená a Jaroslav Svěčený hrající na housle. Na programu koncertu byla *Svita pro smyčcový orchestr* od Leoše Janáčka, v obnovené světové premiéře zazněl *Koncert C dur pro dvoje housle a orchestr* Karla Ditterse a *Symfonie in Es* od Christopa Schimpkeho. Druhý hudební večer se konal v kostele v Písečné. *Vokální kvarteto Symfon* tvořené mladými nadějnými zpěváky předvedlo koncert duchovní hudby *Cantate Domino*. I další koncerty přinesly krásné hudební zážitky, o které se postaralo *Pražské jazzové sexteto*, *smyčcové duo Struny ve dvou* a *Saxofonový kvartet Atam*, interpretující skladby napříč žánry a obdobími.²¹² I letošní festival byl okoreněn trochou lidové hudby, v kulturním sále ve Vápenné vystoupila *Cimbálová muzika Jiřího Janouška*. Na trochu tvrdší notu zahrál americký rockový a jazzový baskytarista a zpěvák Fernando Saunders. Publikum v Tančírňě v Račím údolí si mohlo vychutnat jeho krásný oduševnělý hlas a vysokou úroveň muzikantství.²¹³

8. září 2018 začal zatím poslední ročník festivalu. Z programu je zřejmé, že kromě prvního koncertu mohli návštěvníci shlédnout vystoupení spíše menších hudebních seskupení. Zahájen byl *Oratoriem il Davide* od Karla Ditterse v podání *Janáčkovy orchestru Ostrava* a *Moravského komorního sboru*. V dalších pěti koncertech konajících se opět na různých místech regionu si přišli na své jak příznivci vážné hudby, tak i cimbálové, duchovní a rockové. Ze zahraničí navštívili festival maďarský klavírista Tamás Bácsi a kapela Jean Marx

²¹¹ Ročník 2016 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 1-6-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/images/ditters2016.jpg>>

²¹² Ročník 2017 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 2-6-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/BuletinMHFKD2017.pdf>>

²¹³ Ročník 2017 [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu* [cit. 2-6-2019]. Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/BuletinMHFKD2017.pdf>>

Express z USA. Tato americká kapela, která se inspiruje ve své vlastní tvorbě rockovou, soulovou a bluesovou hudbou 60. a 70. let 20. století, celý festival uzavřela.²¹⁴

6.4 Závěrečné zhodnocení festivalu

Během čtvrtstoletí své existence si festival získal pevné místo v kulturním životě našeho regionu a dostal se do povědomí jeho obyvatel i návštěvníků. Neustále si udržoval vysokou uměleckou úroveň a naplňoval cíle, které si jeho pořadatelé kladli na počátku. Jasným důkazem úspěšnosti festivalu je fakt, že zatímco nultý ročník v roce 1993 se konal od 8. září do 12. září, tak o deset let později probíhal v měsících září a říjen. Bylo to hlavně díky rozšiřujícím se doprovodným akcím a zvyšujícímu se počtu koncertů. Také se zvyšoval počet měst a obcí, kde koncerty probíhaly. Festival se po několika úspěšných ročnících začal těšit pozornosti médií, pořadatelé spolupracují s Českým rozhlasem Olomouc, Jesenickým týdeníkem a Šumperským a jesenickým deníkem. Narůstal také počet sponzorů z řad místních firem a podnikatelů.

²¹⁴ XXVI. ročník MHF Karla Ditterse 2018 [online]. *Oficiální stránky města Javorník* [cit. 2-6-2019]. Dostupné z: <<https://www.mestojavornik.cz/volny-cas/xxvi-rocnik-mhf-karla-ditterse-2018/>>

Závěr

Tato práce pojednává o vývoji hudebního života ve městech Javorník ve Slezsku a Vidnava po roce 1945. V úvodní části práce se dozvídáme o historickém vývoji měst a politických a společenských změnách, kterými města procházela. Důležitým aspektem ovlivňující hudební a kulturní život po roce 1945 byly právě politické změny, které nastaly v naší republice po válce, a téměř kompletní výměna obyvatelstva regionu, kdy došlo k zpretrhání dosavadních společenských vazeb a tradic. S tím souvisí i zánik hudebních spolků a souborů, které působily v Javorníku ve Slezsku a Vidnavě do války. V závěru prvních dvou kapitol je částečně zmapován kulturní a hudební život v poválečných letech, který byl po roce 1948 silně ovlivňován a řízen novým politickým režimem. V Javorníku ve Slezsku a Vidnavě vznikly Osvětové besedy, což byly instituce, jejichž hlavním úkolem bylo plánovat a organizovat kulturní akce. Pod záštitou Osvětových besed působily i některé nově vzniklé hudební, taneční nebo pěvecké soubory. Bohužel v zápisech kroniky Vidnavy i Javorníku ve Slezsku jsou pouze kusé informace o jejich činnosti, nejčastěji pouze zmínka o jejich účasti na akcích pořádaných městem, ale nedovídáme se z nich konkrétní údaje o době vzniku, počtu členů nebo průběhu činnosti.

Významným činitelem hudebního života ve Vidnavě je Základní umělecká škola. Zahájila svou činnost v roce 1970 pod názvem Lidová škola umění. Od počátku své existence poskytovala svým žákům kvalitní hudební vzdělání a rozvíjela jejich umělecké cítění. Svou činností obohacovala kulturní a zejména hudební život ve městě. Díky Základní umělecké škole umění se pro mnohé její žáky stala hudba nedílnou součástí jejich života. V Javorníku ve Slezsku vznikla Základní umělecká škola podstatně později až v roce 1995, ale i tak je zřejmé, že je důležitou součástí kulturního života obyvatel města.

V další části práce je na základě dostupných zdrojů popsána činnost Trubačů lesů ČR a Javornického pěveckého sboru. Oba soubory působí v Javorníku ve Slezsku do dnešních dnů. Vidnavské hudební soubory, jejichž činnosti se věnuji v páté kapitole, již bohužel zanikly, z čehož vyplývá, že v současnosti nepůsobí ve Vidnavě žádný hudební spolek ani pěvecký sbor.

Velmi významnou kulturní akcí, která se koná v tomto regionu již od roku 1993, je Mezinárodní festival Karla Ditterse z Dittersdorfu. Z programu každého ročníku je evidentní, že festival nabízí široké veřejnosti nejen vážnou hudbu na špičkové úrovni. Díky festivalu proudí do Javorníku ve Slezsku a okolních obcí významní hudebníci a hudební tělesa z České republiky i ze zahraničí.

Ve své práci jsme si kladla za cíl podat základní přehled o hudebním dění v Javorníku ve Slezsku a ve Vidnavě. Jsem si vědoma, že některé části nejsou zcela pokryty a zasloužily by si více pozornosti, ovšem to je způsobeno nedostatkem relevantních zdrojů.

Závěrem bych chtěla říct, že ačkoli jsou Javorník ve Slezsku a Vidnava malá města, a život v nich navíc ovlivňuje jejich poloha v rámci regionu, přesto mohou nabídnout svým obyvatelům a návštěvníkům bohatý kulturní život.

Seznam příloh

- Obr. č. 1:** *Javornické náměstí v roce 1900.* (s. 8)
- Obr. č. 2:** *Budova školy.* (s. 9)
- Obr. č. 3:** *Kulturní dům v Javorníku.* (s. 11)
- Obr. č. 4:** *Vidnavské gymnázium.* (s. 15)
- Obr. č. 5:** *Základní umělecká škola v budově bývalého fojtství.* (s. 20)
- Obr. č. 6:** *Dětský dechový soubor LŠU.* (s. 21)
- Obr. č. 7:** *Pěvecký dětský sbor na soutěži v Postřelmově.* (s. 23)
- Obr. č. 8:** *Martin Sochor.* (s. 26)
- Obr. č. 9:** *Vánoční koncert.* (s. 27)
- Obr. č. 10:** *Úvodní strana bulletinu soutěže z roku 2001.* (s. 28)
- Obr. č. 11:** *Absolutní vítěz v kategoriích konzervatoří a VŠ Métis Trio.* (s. 29)
- Obr. č. 12:** *Základní umělecká škola v domě K. Ditterse.* (s. 30)
- Obr. č. 13:** *Absolventský koncert v roce 2018.* (s. 34)
- Obr. č. 14:** *Javorničtí trubači v kostele v Kobylé nad Vidnavkou.* (s. 36)
- Obr. č. 15:** *Jarní koncert v Tančírňě.* (s. 38)
- Obr. č. 16:** *Pěvecký sbor Vidnavanka na vánočním koncertě v LŠU Vidnava.* (s. 39)
- Obr. č. 17:** *Vidnavská dechovka v roce 1970.* (s. 41)
- Obr. č. 18:** *Hudební soubor Jindřicha Bayera.* (s. 42)
- Obr. č. 19:** *Skupina Alpbas's band.* (s. 43)
- Obr. č. 20:** *Plakát s programem festivalu.* (s. 45)
- Obr. č. 21:** *Kubínovo kvarteto.* (s. 50)
- Obr. č. 22:** *Hradišťan s Jiřím Pavlicou.* (s. 52)
- Obr. č. 23:** *Moravská filharmonie Olomouc v kostele Nejsvětější trojice v Javorníku.* (s. 56)

Použitá literatura

Primární prameny

Kronika Lidové školy umění z let 1975 – 1981. Soukromý archiv Základní umělecké školy ve Vidnavě, nestránkováno.

Kronika Lidové školy umění z let 1981 – 1985. Soukromý archiv Základní umělecké školy ve Vidnavě, 86 listů.

Kronika Lidové školy umění z let 1985 – 1994. Soukromý archiv Základní umělecké školy ve Vidnavě, 191 listů.

Kronika Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě z let 1994 – 2000. Soukromý archiv Základní umělecké školy ve Vidnavě, nestránkováno.

Kronika Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě z let 2000 – 2010. Soukromý archiv Základní umělecké školy ve Vidnavě, nestránkováno.

Kronika města Javorník – 1. díl z let 1938 – 1958. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, 336 stran.

Kronika města Javorník – 2. díl z let 1959 – 1981. Státní okresní archiv Jeseník. Archiv města Javorník, Městský národní výbor Javorník, neinventarizováno, 532 stran.

Kronika města Javorník 4. díl z let 1992 – 2005. Městský úřad Javorník ve Slezsku, 475 stran.

Kronika města Javorník z roku 2006. Městský úřad Javorník, 21 listů.

Kronika města Javorník z roku 2007. Městský úřad Javorník, 26 listů.

Kronika města Javorník z roku 2009. Městský úřad Javorník, 28 listů.

Kronika města Javorník z roku 2011. Městský úřad Javorník, nestránkováno.

Kronika města Javorník z roku 2012. Městský úřad Javorník, nestránkováno.

Kronika města Javorník z roku 2013. Městský úřad Javorník, 26 listů.

Závodní kronika, Kronika Moravské šamotové a lupkové závody, n. p. Vidnava. Státní okresní archiv Jeseník, Poštorenské keramické závody a. s., závody Vidnava, neinventarizováno, 152 stran.

Kronika města Vidnavy z let 1957 – 1994. Městský úřad Vidnava, 594 stran.

Periodika

Javornický zpravodaj z let 2009 – 2011. Javorník: Městský úřad Javorník.

Jesenický týdeník z let 1996 – 2017. Jeseník: Jesenický týdeník s.r.o.

Myslivost. Břeclav: Moraviapress, a.s., 1999 -. Vychází 12 čísel ročně.

Silva Bohemica. Praha: Bohemica s.r.o., 1991 -. Vychází 12 čísel ročně. ISSN 1211 – 3239.

Literatura

HADERKA, Miloslav: *Vidnava historie a současnost*. Vidnava: Městský úřad Vidnava, 2008.

MELTZER, Miloš, SCHULZ, Jindřich: *Vlastivěda šumperského okresu*. Šumperk: Okresní vlastivědnémuzeum: Okresní úřad, 1993. ISBN 80-85083-02-7.

Pamětní kniha k 10. výročí vzniku sboru. Javorník: Javornický sbor, nestránkováno.

POLÁŠKOVÁ, Hana, POLÁŠEK, Petr, NÁVRAT, Václav: *Ditters a jeho festival*. Javorník: Sdružení Karla Ditterse z Dittersdorfu, z.s., 2016.

ZUBER, Rudolf: *Jesenicko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava: Profil, 1966.

ZUBER, Rudolf: *Nástin hudebních dějin Vidnavy do r. 1945*. Vidnava: Lidová škola umění, 1983.

35 let Základní umělecké školy Karla Ditterse ve Vidnavě. Vidnava: Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě, nedatováno, nestránkováno.

Internetové zdroje

Javorník [online]. *Místopisný průvodce po České republice* [cit. 3-1-2019].

Dostupné z: <<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5080/javornik/o-obci/>>

Historické fotografie [online]. *Fotohistorie* [cit. 5- 1- 2019].

Dostupné z: <http://www.fotohistorie.cz/Olomoucky/Jesenik/Javornik/Javornik_-_namesti/Default.aspx>

Fotogalerie historické fotky [online]. *Zsjavornik* [cit. 23-2- 2019].

Dostupné z: <<http://www.zsjavornik.cz/fotogalerie/fotky/511-historie-skoly>>

Městské kulturní zařízení Javorník [cit. 2-6-2019].

Dostupné z: <<https://www.kulturnidumjavornik.cz/index.php/o-nas>>

Vidnava [online]. *Místopisný průvodce po České republice* [cit. 28-2-2019].

Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5909/vidnava/pocet-obyvatel/>

Z historie města [online]. *Město Vidnava* [cit. 26- 3- 2019].

Dostupné z: <<http://www.vidnava.cz/foto>>

Sborník k 725. Výročí založení města [online]. *Historie Vidnavy* [cit. 1- 4- 2019].

Dostupné z: <http://www.soupisamatek.com/okres_jesenik/foto/vidnava/historie.htm>

Historie [online]. *ZUŠ Karla DitterseVidnava* [cit. 2- 4- 2019].

Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/historie>>

Fotogalerie [online]. *ZUŠ Karla DitterseVidnava* [cit. 2- 4- 2019].

Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/fotogalerie>>

Historie [online]. *Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu*.

Dostupné z: <<https://www.festivalditters.cz/historiefes.html>>

Vánoční koncert pořádaný 12. prosince 2017. Fotogalerie [online]. *ZUŠ Karla Ditterse Vidnava* [cit. 29 - 4- 2019]. Dostupné z: <<https://www.zusvidnava.cz/vanocni-koncerty>>

O škole [online]. *Základní umělecká škola Javorník* [cit. 24-5-2019].

Dostupné z: <<http://www.zusjavornik.cz/o-skole>>

Památky [online]. *Město Javorník* [cit. 29 - 4- 2019].

Dostupné z: <<https://www.mestojavornik.cz/mesto/pamatky/>>

Absolventský koncert na zámku Jánský Vrch. Galerie [online]. *Základní umělecká škola Javorník* [cit. 30 - 5- 2019]. Dostupné z: <<http://www.zusjavornik.cz/galerie/absolventsky-koncert-2018>>

Klub trubačů [online]. *Českomoravská myslivecká jednota* [cit. 3 - 5- 2019].

Dostupné z: <<https://www.cmmj.cz/Kluby-CMMJ/Klub-Trubacu.aspx>>

Slavili jsme 220. výročí vysvěcení kostela sv. Jáchyma v Kobylé [online]. *Stránky farností otce Miroslava* [cit. 2-6-2019].

Dostupné z: <<http://www.ruzenec.cz/view.php?cisloclanku=2008071201>>

Osobní komunikace

HADERKA, Miloslav. Vidnava 30. 4. 2019.

PLÁNKOVÁ, Ludmila. Vidnava 24. 5. 2019.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Marie Kurková
Katedra:	Katedra primární a preprimární pedagogiky
Vedoucí práce:	Mgr. Gabriela Všetická, Ph.D.
Rok obhajoby:	2019

Název práce:	Vývoj hudebního života ve městech Javorník ve Slezsku a Vidnava po roce 1945
Název v angličtině:	The development of musical life in Javornik ve Slezsku and Vidnava after 1945
Anotace práce:	Cílem diplomové práce je popsat vývoj hudebního života v Javorníku ve Slezsku a ve Vidnavě po roce 1945. Práce je rozdělena do šesti kapitol, které se věnují historickému vývoji měst, hudebním seskupením a souborům, které ve městech působily po roce 1945. Práce dále pojednává o kulturních událostech, které probíhaly v daném období. Součástí je také charakteristika činnosti Základní umělecké školy ve Vidnavě a Javorníku ve Slezsku.
Klíčová slova:	Javorník ve Slezsku, Vidnava, Základní umělecká škola, hudební spolky, pěvecký sbor, kultura, Karel Ditters
Anotace v angličtině:	The aim of this master thesis is to describe the development of the musical scene in Javornik ve Slezsku and Vidnava after 1945. The thesis is divided into six chapters and focuses on the historical developments and the musical associations and organizations in these two town after 1945. It also addresses the cultural events that took place within the given period and characterizes the work and activities carried out by the Elementary art School in Vidnava and Javornik ve Slezsku.
Klíčová slova v angličtině:	Javornik ve Slezsku, Vidnava, Elementary art school, musical associations, choir, culture, Karel Ditters
Přílohy vázané v práci:	0
Rozsah práce:	
Jazyk práce:	Čeština

